"Amerikanski Slovenec" DELA ŽE 53 LET ZA SVOJ NAROD AMERIKI.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

KUPUJTE VOJNE BONDE!

ŠTEV. NO.) 80 — CHICAGO, ILL., PETEK, 6. OKTOBRA — FRIDAY, OCTOBER 6, 1944 — LETNIK (VOL.) LIII

Rusi in Angleži na Balkanu

ANGLEŽI VPADLI V GRČIJO; RUSI PRI BEOGRADU; O IZGREDIH NA DUNAJU

London, Anglija. — Na Balkanu so se začeli zadnje dni razvijati novi dogodki, ki kažejo, da je zdaj na programu Balkan za osvoboditev izpod nazijskega jarma. Angleške čete so v sredo vpadle v zapadno Grčijo. Tri otoke, ki se nahajajo med Kreto in Peloponnesusom, so zasedli že preje. Zdaj so vpadli v Grško celino in bodo skušali prerezati pot Nemcem, ki se nahajajo še po nekaterih južnih grških otokih. Nemci v Grčiji izvajajo trdovraten odpor, omenjajo poročila.

Tudi v Albaniji in Dalmaciji so v teku ostri boji in Zavezniki razširjajo svoje baze za nadaljne operacije.

Druga vest omenja, da je ruska armada, ki je vpadla iz Rumunije v Jugoslavijo zadnje dni prodrla do 80 milj globoko v Jugoslavijo in v četrtek jutro so bile ruske čete samo še dobrih osem milj od jugoslovanskega prestolnega mesta Beograda. Poročila omenjajo, da je padec Beograda neizogiben. Možno pa je, da ga bodo Nemci trdovratno branili in v takem slučaju grozi mestu novo razdejanje. Beograd je faktično obkoljen pravi neko drugo poročilo, ker Titovi partizani so še v sredo dospeli 40 milj severnozapadno nad mestom in so prerezali orientsko progo, ki vodi proti severu iz mesta. Partizani so v posesti vseh važnejših pozicij zapadno in severno od Beograda. Rusi pa so zasedli vsa mesta in okolico na vzhodni in deloma na severni strani. Mesta kot Novoselo, Vladimi-

(Nadaljevanje na 6. str.)

ODLOŽITE PUŠKE!

Da so do kraja pri volji podati se, so čete nazijskega major generala Erika Elsterja pokazale s tem, da so zmetale svoje puške na kup med nadzorstvom Amerikancev Devete armade. Naziji so prikorakali od Loire proti jugu do Beaugency, v Pirenejih, da so se podali ameriškemu major generalu Robertu Maconu, namesto Francozom.

PRITISK NA "ZAPADNO STENO" NADALJUJE

Pariz, Francija. — Vojskovanje na zapadni fronti zadnje dni ne kaže tako hitrih vidnih uspehov, kakoršni so bili mogoči preje na odprtih poljih Francije. Nemška "zapadna stena" kakor pravijo Siegfriedovemu trdnjavskemu pasu ob reki Reni je silno utrjena, globoka od 25 do 65 milj v nekaterih krajih. Utrdbe so zgrajene tako, da ena drugo krijejo. Naglo prodiranje tu ni mogoče, ker rizika je prevelika. Vzelo bo še časa, da bo zavezniška artilerija, zavezniški bombniki in drugo orožje razbilo in zmelelo nemške utrdbe, nakar še le bo mogoč prehod preko reke Rene in nadaljno prodiranje v notranjost Nemčije. Začasno pa se ni mogoče izogniti pozicijski vojni.

V Normandiji smo bili navajeni poročil, da so se vsak dan pomaknili Zavezniki za 20 in več milj naprej. V tem trdnjavskem pasu je mogoče napredovanje le po jardih, ne miljah. Na severni točki so Angleži mislili, da bodo s svojo padalno divizijo izvedli prehod preko Rene in ustanovili baze na drugi strani. Načrt ni uspel. Prizadevanje pa gre naprej v Holandiji, da se tu izsili udor v Nemčijo, kjer ozemlje ni tako zavarovano, kakor ob Reni od Belgije doli do Švice. Obenem je zadnje dni Zaveznike močno oviralo zelo slabo zgodno zimsko vreme. Deževje, po nekih krajih že sneg, je razmočil pota, ceste in polja, da ni mogoče tako poljubno premikati topov, ne voziti z motornimi vozili, kakor je bilo to mogoče preje, ko je bilo suho vreme. Vse to so razlogi, zakaj se dogodki razvijajo bolj počasi na zapadni fronti. Pripravlja pa se naprej za nadaljne udare, ki jih bodo Nemci čutili bolj in bolj. Tudi kljub vsem težavam Zavezniki dosegajo dnevno lokalne uspehe na zapadni fronti. Na mnogih krajih so Zavezniki prebili nemške prve zunanje črte in podirajo nemške utrdbe naprej v notranjosti trdnjavskega pasu.

DEWEY UPORABLJA NOVO POLITIČNO STRATEGIJO

New York, N. Y. — Governer Tomaž E. Dewey je prišel na dan z novimi kampanjskimi načrti. Podal se bo zopet na kampanjsko pot. V soboto bo imel govor v Charlestonu, W. Va. in bo skušal popraviti vse, kar bo povzročil škode na njegovem polju predsednikov govor tega tedna.

Deweyeva nova politična strategija je, povdarjati potrebo znižanja davkov. V ta namen ima pripravljenih šest točk in sicer: 1) Znižati davke tako, da oni, ki zaslužijo tedensko $11 ne bodo plačevali nobenih davkov. 2) Znižanje davkov na dohodke. 3) Preuredba in znižanje davkov na korporacije. 4) Odprava čezmernega davka. 5) Urediti davčni sistem na bolj priprost in razumljiv način. 6) Določiti stalno davčno stališče, na katerem bo mogoče postavljati načrte za narodno ekonomijo.

Dalje povdarja prizadevanje za splošno zaposlenje in še druge privlačne točke.

Ta politična strategija ni slaba in zna biti učinkovita. Dejstvo postoji, da je radi davkov, ki jih ni prinesel Roosevelt, ampak vojna, marsikdo ozlovoljen. Zlasti srednji ljudje, kot trgovci, obrtniki imajo velike sitnosti z raznimi uradi in bi se vsega tega naravno radi znebili. Zato so jim kake take obljube blažilni balzam. Težko je prerokavati letos, kako bodo izpadle volitve.

NAZIJI SE POSLUŽUJEJO PODMORNIC PRI BEGU IZ NEMČIJE

London, Anglija. — Radio govornik v Moskvi, ki je govoril te dni v imenu odbora za "Svobodno Nemčijo" v Rusiji, je omenil, da zadnje tedne je pobegnilo iz Nemčije več višjih nazijskih osebnosti v Španijo in Južno Ameriko. Govornik je dejal, da je pozitivno znano, da je bilo pozvanih več nemških podmornic za posebno službo, ki so odplule na "tajne misije". Te tajne službe niso nič drugega, kakor beg "nazijskih podgan", ki zapuščajo Nemčijo, boječ se kazni, ki se jim bliža, obenem pa da pripravijo še drugim nazijskim glavam v tujini zavetišča. Govornik je apeliral na moštva podmornic, naj mesto, da vozijo kamor naziji ukazujejo, rajši zavijejo v angleška in ameriška pristanišča.

KRALJ KAROL, ODHAJA IZ MEHIKE

Mexico City, Mehika. — Bivši rumunski kralj Karol, ki je imel dosedaj svoje pribežališče v Mehiki, si je naročil prostor na Argentinskem parniku Rio Tnujanu, ki bo odplul v Argentino 8. oktobra. Zakaj odhaja iz Mehike, poročilo ne omenja.

POLJAKI V VARŠAVI SO SE PODALI

London, Anglija. — Poveljnik poljske podzemne legije, general Bor, ki se je zadnja dva meseca boril odprto v Varšavi z Nemci, se je zadnji torek podal Nemcem, pravi poročilo. Upornikom je pošlo vse, živež in orožje. Zamejna vlada kritizira radi tega Ruse, da jim nalašč niso hoteli pomagati, da so se jih s tem iznebili. Moskva pa kritizira zamejno vlado in upornike, da so nastopali brez previdnosti.

KRIŽEM SVETA

— London, Anglija. — Poljski kardinal August Hlond, ki so ga Nemci zajeli v Lurdu na Francoskem v letu 1943, se nahaja zdaj v nemški internaciji v nekem samostanu v Wiedenbrucku na Westfalskem. Kakor znano je sv. Oče prosil za njegovo osvoboditev pred nekaj tedni, kar pa Nemci niso upoštevali.

— New York, N. Y. — Alfred Smith, o katerem smo že zadnjič poročali, da je nevarno obolel, je v sredo jutro umrl v Rockefellerjem bolniškem zavodu. Smith je bil eden izmed vodilnih demokratov stare šole. Bil je vzoren katoličan. Z nazori "New Deala" se ni strinjal.

— Ankara, Turčija. — Mrs. Nicholas Horty, žena ogerskega regenta Hortya, je zaprosila švicarsko vlado, da bi ji dovolila vstop v deželo njej in dvema otrokoma. Švicarska vlada še ni odgovorila. To je znamenje, da se osiščni pristaši pripravljajo na beg iz svojih dežel. Regent Horty je obtožen vojnih zločinov.

— Paris, Francija. — Francoski general Henri G. de Dumay je bil včeraj aretiran po sedanjih francoskih oblasteh. Obtožen je izdajstva in sodelovanja z Nemci. Predal je bil za časa poloma več edinic Nemcem, da so jih slednji razorožili. Zdaj ga čaka obračun za to.

— New York, N. Y. — Raymond Moley, bivši pomožni državni tajnik, ki je v prvih letih Rooseveltove administracije energično sodeloval z Rooseveltom, je zdaj nasproten njegovi politiki. V svojem govoru v tem mestu je dejal: Demokratska stranka bo zopet postala stranka ljudstva, ampak le, če bo zgubila pri volitvah 7. novembra.

— Pearl Harbor, Havajsko. — Ameriška ladja Elihu Thompson je zadela v južnem Pacifiku na mino. Silna razstrelba je ubila 11 mož, 22 mož pa je pogrešanih. Nezgoda se je dogodila v neki luki in poročilo omenja, da ladjo se bo dalo obnoviti in popraviti za zopetno plovbo.

PROBLEM, KAKO DATI NAZIJSKI MLADINI DRUGEGA DUHA

London, Anglija. — Zavezniška kontrolna komisija se je začela baviti te dni z vprašanjem, kako dati nazijski mladini novega duha, ki naj v nazijskih mladcih izrine sedanji militaristični pruski duh in ga nadomesti z demokratično mentaliteto. Prvotno so mislili, da bi v Nemčijo poslali ameriške in angleške učitelje. To pa zdaj odklanjajo, kot neizvedljivo. Priporočajo pa, da se vse nemške učitelje, ki so padli v ujetništvo o tem konsultira. Obenem se bo to napravilo tudi z vsemi učitelji v Nemčiji po zmagi. Upoštevalo se bo le iste, ki bodo pripravljeni učiti narod demokracijo in pa spoštovati svobodo drugih. To bo sicer težavna naloga in bo treba silno strogega nadzorstva, ker dobili se bodo učitelji, ki bodo hoteli varati. Težak problem je to in z Nemci bo še mnogo sitnosti.

JAPONCI V NOTRANJOSTI KITAJSKE USTAVLJENI

Chungking, Kitajska. — V Hunanu divjajo hudi poulični boji in Kitajci so zaustavili japonsko napredovanje v notranjosti Kitajske. Japoncem dosedaj še ni uspelo, da bi bili prišli skupaj od morja od Cantona in od znotraj pa od kitajske sredine. Razdalja med obema konicama je še vedno nad 100 milj. Japonci se silno prizadevajo, da bi na ta način razdelili Kitajsko. Zadnje dni jim boji ne uspevajo in Kitajci nudijo močan odpor.

FAŠISTIČNI BANKIR PRED SODIŠČEM

Rim, Italija. — Rimski bankir Vincenzo Azzolini se nahaja v zaporu in se ima zagovarjati pred izrednim sodiščem radi svojega sodelovanja z naziji. Poročilo omenja, da ga bo najbrže zadela smrtna kazen.

ZAVEZNIKI VPADLI NA KRETO

Alžir, Afrika. — Tu so se razširili vesti, da so Zavezniki invandirali otok Kreto. Nemci baje zapuščajo otok že ves teden, ker se bojijo zajetja na Balkanu.

NEMŠKE ČETE SE UMIKAJO IZ SVOJIH UTRDB NA KRETI PRAVI ZADNJE POROČILO

London, Anglija. — Nemci, ki so v nevarnosti, da jim bodo ruska armada in jugoslovanski partizani odrezali pot nazaj v Nemčijo in ujeli v past v Jugoslaviji, so se začeli umikati iz peloponeškega okrožja v Grčiji kakor tudi iz otoka Krete, kakor poročajo zanesljiva zadnja poročila iz Kaire.

Ta poročila tudi pravijo, da so se Nemci umaknili iz Egejskih otokov Khios in Mytilene (Lesbos) na vzhodni strani Grčije kakor tudi iz otokov Levkas, Kephallenia in Zakynthos ob zapadni grški obali v Jonskem morju.

Zavezniki ne dajo na svetlo nič o svojem najnovejšem kretanju na Balkanu. Do sedaj je znano samo toliko, da so britiške komando čete zasedle otok Kythera med Kreto in Grčijo ter dva druga neimenovana otoka. Domneva se, da so skoraj gotovo pristale tudi na drugih. Poročilo iz Kaire pojasnuje, da namerava zavezniški poveljnik za sredozemsko okrožje, general Sir Henry Maitland Wilson, sedanje kretanje ohraniti tajno, da Nemci ne bodo iz zavezniških poročil izvedeli, katere izmed tistih otokov, ki so se iz njih umaknili, so sedaj zasedli Zavezniki, da bi jih uporabljali za oporišča pri svojem prodiranju proti severu.

Tudi ne vemo, kaj se je zgodilo s tistimi zavezniškimi četami, ki so se spustile pred kratkim na jadransko obalo v Albaniji in dalmatinske otoke. Berlin pravi, da so Nemci "zapodili" večino po zraku prenešene britiške divizije kakor tudi škotski "Highland" polk. Vse to zavezniško moštvo se je spustilo na tla v Valoni, 60 milj jugozapadno od Tirane, in v Himari v jugozahodnem koncu Albanije.

Koliko važnosti je mogoče polagati na Titova poročila, je še vedno težko reči. Vseeno je pa razveseljivo, ko poroča, da so njegovi oddelki podvojili svoje napore in napredovali na devetero različnih točkah. Na severni jugoslovanski fronti so Jugoslovani prodrli do zapadne okolice Beograda in se tudi spoprijeli z Nemci v Pančevem, 11 milj severovzhodno od Beograda, na severnem bregu Donave. V dolini Save so partizani zavzeli Mitrovico, 42 milj severozapadno od Beograda in na glavni železniški progi proti Zagrebu.

ZALOGA RUD IZ BALKANA V NEVARNOSTI ZA NAZIJE

Kairo, Egipt. — Združenje rdeče armade z jugoslovanskimi patriotskimi silami v Srbiji je važno iz vojaškega pa tudi iz gospodarskega stališča. Pomeni namreč, da bodo Nemci izgubili dotok raznih sirovin iz Balkana, ki jih hudo potrebujejo, pa tudi nanje računajo in se nanje zanašajo.

Ko so Nemci izgubili vire železa in mangana v Rusiji ter bili odrezani od zalog kroma iz Turčije, so bili glede svojih sirovin toliko bolj navezani na Balkan. Kako je pa zdaj? Tito je dobil v svojo oblast važne kraje v srednji Dalmaciji in Bosni, kjer je Nemčija izgubila dotok važnega baksita, ki ga potrebuje pri proizvajanju aluminija za svoja letala, raketne bombe in nova skrivna orožja, ki jih ima v načrtu.

Razen kromovih zalog iz Turčije je Nemčija izgubila tudi kromova skladišča v Grčiji. Nadalje je v južni Grčiji in bližnjih otokih izgubila važne rudnike za magnezij in brusilni kamen.

Sedaj pa je ruska ofenziva roko v roki s Titovimi silami postavila v nevarnost tudi preostale nemške zaloge bakra, ker se nahaja že nevarno blizu jugoslovanskih bakrenih rudnikov. Delavci iz teh rudnikov so se pridružili Titovim četam, tako da zdaj ne prihaja nič več bakra iz njih. V Bosni pa dobijo sedaj Nemci le silno pičle zaloge iz železnih rudnikov in manganovhi polj, ker delavci nagajajo tam.

Na Ogerskem ima Hitler samo še eno važno oljno polje. Drugo se pa nahaja blizu Dunaja in ga je težko bombardirati, ker je tam zelo uspešna protiletalska obramba. Vendar se pa lahko reče, da so tudi dnevi teh dveh virov šteti.

Izven Balkana so izgledi za nemško železno rudo tudi kaj slabi. Zavezniško prodiranje na zapadu grozi okrožju Nancy pa tudi važnim jeklarnam v Lorraine. Prodiranja pri Aachenu postavljajo v nevarnost bližnje jeklarne in rudninska skladišča kakor tudi največjo nemško izboljševalnico cinka.

Ker Zavezniki neprestano bombardirajo središča sintetičnega olja po Nemčiji, prede Nemcem čimdalje hujša glede sirovin. Sedaj, ko divjajo boji že po Ogerskem, pa bo začelo Nemcem primanjkovati ne samo sirovin, ki jih žrejo stroji, temveč tudi sirovin za njihova lastna usta. Morda so si shranili precej velike zaloge vsega najbolj potrebnega, vendar spričo sedanjih prevoznih težav jim tudi to ne bo veliko zaleglo.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi bero novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:
Za celo leto $4.00
Za pol leta 2.00
Za četrt leta 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto $4.50
Za pol leta 2.25
Za četrt leta 1.50

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:
For one year $4.00
For half a year 2.00
For three months 1.25
Chicago, Canada and Europe:
For one year $4.50
For half a year 2.25
For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošiljejo vedno malo preje, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejšni teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

RESNICI JE POTREBNO POGLEDATI V OČI

Vsepovsod se čujejo pritožbe, da svežih moči manjka. Ne čutijo to samo po industrijah, trgovinah, raznih ustanovah, ampak prav vsepovsod se to čuti. Vojna je pobrala mlade ljudi in jih utaknila v svoje službe. Mladina, ki je cvet, iz katerega se razvija novo živahnejše življenje, je prizadeta, pa je prizadeta živahnost vsepovsod.

Odličen katoliški vzgojevatelj je pred kratkem poudaril pri graduaciji poletnega tečaja, da ljudje zdaj, ko smo v vojni in ko čutimo njene posledice, veliko govorimo o miru. Preje v mirnih časih pred vojno pa na mir nismo mnogo mislili. Ko bi bili le vsaj toliko delovali za mir, kakor smo delovali za vojne namene, bi miru najbrže nikoli ne izgubili. Ko bi bili vsi tisti ljudje, ki so dan za dnem delali na načrtih za razna vojna orožja, delali načrte, kako naj se postopa, da se bo ohranil mir, bi ta imel vse bolj močno podlago, kakor jo je imel in kakor jo ima. Zdaj miru sploh nimamo. To se tiče vsega človeštva. Potem je pa omenil tudi, dá posebno katoliški svet danes čuti pomanjkanje svežih novih moči na svojih poljih. Manjka nam dobro vzgojenih svečenikov in katoliških lajikov. Katoliška cerkev potrebuje danes navdušenih gorečih sociologov, da bi šli ven med ljudi, jih znali organizirati v katoliškem delu za vse lepo in koristno. Za primer je postavil Father O'Mallyja iz krasnega filma "Going My Way". Dejal je, v tem filmu imamo pred seboj vso sliko sodobnih potreb. Stari župnik misli le na lepoto cerkve in pa na to, kaj je napravil v svojih 45 letih župnikovanja. Film pa kaže, po kakih potih je hodila mladina. Mladi idealni duhovnik, ki je prišel v pomoč na to župnijo, je videl drugo plat življenja v župniji, namreč, da je treba mlade duše zajeti, jim dati prilike za udejstvovanje pri pošteni zabavi, petju in športu, in jih z lepimi vzgledi voditi naprej, mesto da so prepuščeni ob večerih in ob prostem času sami sebi. Človek je kakor drevo, le da pod skorjo človeškega telesa biva duša, ki sili k svojemu Stvarniku, in naša dolžnost je, da ji pomagamo, ne pa da ji zaviramo njeno pot navzgor k Bogu. Mlado drevo posadite v goščavo med trnje in opazujte. Slabo bo rastlo, zvijalo se bo. Čistite okrog njega, dajte mu svetlobe, sonca božjega in prostora, pa bo rastlo lepo in rodilo dober sad. Isto je z našo mladino. Pustite jo, da bo sama sebi prepuščena po beznicah, vogalih, v slabih tovarišijah. Kaj morete pričakovati? Da vam bodo rastli svetniki v takih okoliščinah? Svetniki — pa kakšni? Taki, za katere moramo zidati jetnišnice.

Po teh besedah pa je dejal, da ljudje vse to vidimo, pa se zraven vprašujemo, zakaj je vse tako, zakaj ni večjega in boljšega skrbstva med nami za vse to? Lajiki pravijo: duhovniki so v to poklicani, ti bi morali delati bolj in nam kazati pot. Duhovniki pa kažejo na lajike, da jim ne dajo potrebne podpore in sodelovanja. Lajiki bi radi le gospodarili, ne pomagajo pa nič. Na duhovnikih vidijo samo slabe strani, samo svojih napak pa ne. Duhovnik naj bi jim sužnjeval, pa bi še ne bili zadovoljni. Kje je krivda? Po mojem mnenju na obeh straneh, je zaključil govornik.

Take slučaje ni prijetno prinašati pred oči javnosti. Pa se nam zdi, da je zaključek, ki ga je napravil govornik: "Kje je krivda? Po mojem mnenju na obeh straneh!" — resničen in pravičen. Vsi smo obsojeni. Vsak je nekaj kriv. Vsi se moramo trkati pri tem na prsa, ker res vsi skupaj premalo storimo, da bi bilo v tem oziru boljše.

Starejši le gledamo, kaj bomo prigospodarili v dolarjih, stavbah itd., da bo nekaj videti in otipati v lepih poslopjih, stenah, ali pa v denarju. Da bi žrtvovali za vzgojo mladine, smo pa trdi, stisnjeni. Ampak, za koga pa bodo naše lepe stavbe, cerkve, dvorane, domovi, če ne bo mladine, dobro vzgojene v našem katoliškem duhu, ki naj bi to prevzela za nami? Ali naj te stavbe ostanejo prazne, da jih bodo pozneje kaki židje kupili za kaka skladišča? Čemu mi slovenski delavci znašamo skupaj sto in sto tisočev dolarjev leto v naše podporne organizacije, če ne bomo dovolj zainteresirali naše mladine, da jih bo negovala z isto ljubeznijo, kakor smo jih mi? Ali le zato, da bo tujcem dana nekoč prilika upravljati naše milijone? Zakaj ne investiramo več v delo za našo mladino? Yes, velika in globoka so ta vprašanja in mi vsi jih le malokdaj proučujemo. In to je naša največja napaka. To kar se tiče nas Slovencev.

V splošno pa katoliški svet po vsem svetu čakajo velike naloge v teh časih. Vojska bo zaključena vsak čas. Milijoni se bodo vračali nazaj med svoje domov. Kako jih bomo sprejeli? Ali se bodo vrnili istega duha, v kakoršnem so odšli? Nekateri pač. Vsi? Tu bo treba dela, žrtvovanja, da se jim bo vklesalo v duše in srca zopet visoko zavest krščanskih dolžnosti. Ali smo kaj pripravljeni?

OBISKAL SV. OČETA

Waukegan, Ill.

Ameriški slovenski fant Pfc. Frank Lesnak, ki se nahaja nekje v Italiji, je pred nedavnim

Pfc. Frank Lesnak

pisal svoji sestri Mrs. Frank Drasler, 1126 McAlister Ave., North Chicago, da je bil v Rimu, kjer je imel tudi izredno priliko, da je bil v avdijenci pri sv. očetu. Takole piše Frank:

"Nekje v Italiji"
4. septembra, 1944

Draga Frances:

Danes imam več povedati, kakor navadno. Počutim se dobro in izhajam prav fino. Ravnokar sem prišel nazaj iz tridnevnega oddiha, ki sem ga preživel v Rimu. Odkar sem prek morja, nisem doživel še nič, kar bi mi bilo bolj ugajalo.

V soboto 2. septembra sem se podal v Vatikansko mesto ter sem si ogledal katedralo sv. Petra. Ne morem Ti povedati, kako lepa je in kako zelo sem užival ta obisk. Celo jutro sem si ogledoval to katedralo. Popoldne pa sem šel v kapelico in videl papeža Pija. Stražniki so ga prinesli v ospredje kapele, odkoder je nagovoril vojake, najprej v angleščini, potem pa v francoščini. Po tem nagovoru nam je podal svoj blagoslov, nato pa se je pogovarjal osebno z nekaterimi vojaki. K sreči sem bil ravno čisto spredaj. Ko je šel mimo, me je vprašal, kako mi je, obenem pa se je tudi s svojo roko dotaknil in blagoslovil rožne vence, ki sem jih držal v roki. Potem sem poljubil njegov prstan. Sv. oče izgleda jako dobro in ima čudovito osebnost.

V nedeljo zjutraj sem šel spet v Vatikansko mesto in sem bil tam pri maši. Cerkev ima trideset oltarjev in maše se opravljajo neprenehoma od petih zjutraj do poldne. Po maši sem šel gori navrh kupole in po pravici povem, da sem bil prav zares truden, ko sem prišel gori po nič manj kakor 650 stopnicah. Užival sem ta obisk in težko čakam, da pridem domov in Ti več povem o vsem tem.

Rožne vence, ki jih je papež blagoslovil, Ti pošiljam domov za otroke. Zraven pošiljam tudi tri križe, namreč zate, za Rose in za Mae. Med tem obiskom sem posnel tudi več sličic in upam, da se bodo posrečile. Pozdravljam vse doma. Bog naj Vas blagoslovi. — Tvoj brat Frank.

Pfc. Frank Lesnak, sin pokojnih Mr. in Mrs. John Lesnak iz North Chicage, je pri vojakih od julija 1941, prek morja pa je bil poslan 6. avgusta 1942. Tudi njegov brat Anthony je pri vojakih od februarja 1943 naprej, je Pfc. in se nahaja v Camp Cooke, Calif. Oba sta člana društva sv. Jožefa št. 53 KSKJ in društva Holy Name. Njun svak Cpl. Victor Dietz pa je nekje v Franciji.

Jennie Keber.

KAJ PIŠE PREJŠNJI AMERIŠKI VOJNI UJETNIK

Camp Roberts, Calif.

Po daljši in nič kaj zaželjeni vožnji sem končno dospel v taborišče na obali Tihega oceana, namreč Camp Roberts, Calif. Zelo nerad sem zapustil prejšnje taborišče Pine Camp, N. Y., kjer me je vse tako spominjalo na našo Primorsko pokrajino — ozračje, kraj in ljudje. Še bolj me je pa jezilo, ko sta dve kompaniji mojega polka šli službovat v Chicago, pa v tistih dveh kompanijah ni niti enega Slovenca. Tudi jaz bi bil lahko šel tja, ko bi bil imel tam vsaj eno poznano družino. Žal mi je, da se nisem prej seznanil s kako tamkajšnjo osebo, katere znanje bi mi prikrajšalo pot v te daljne in suhoparne kraje. Marsikatero upanje in marsikateri načrt mi je s to premestitvijo splaval po vodi in se razblinil v zrak. Imel sem že iskrico upanja za združitev Slovencev v posamezne edinice in se enkrat za vselej otresti laškega jarma, ki nas teži vedno neznosneje.

Celo življenje se še nisem toliko prevozil kot pa tu v enem letu, vse od kanadske pa do mehiške meje, in od Atlantskega do Tihega oceana, pa kljub temu nisem naletel niti na eno samo slovensko naselbino kot tudi ne na kakega posameznega Slovenca.

Marsikaj bi lahko opisal glede moje vožnje ako bi imel le malo pisateljskega daru ali vsaj kako leto slovenske šole. Krasne pokrajine in rodovitna polja se razprostirajo po nekod, drugod pa spet nepopisljive puščave in gorovja, kjer ne raste sploh bilka zelena.

Ker vročina že tako narašča, da mi debele znojne kaplje tečejo po obrazu in mi pero v roki že polzi, zaključujem te vrstice.

Prisrčen pozdrav vsem Slovencem po Ameriki. S poštovanjem.

Jože Brecelj.

RESNO SLOVESNE URE

Chicago, Ill.

Ljudje si napravijo vse mogoče zbirke. Nekateri zbirajo stare knjige in stare časopise, drugi razen denar, zopet drugi vse mogoče obrabljene poštne znamke, razne stare posode, dragocene in redke slike in tako naprej. Vašemu poročevalcu je prišlo na misel, da bi tistim, ki imajo fotografsko kamero, s kakršno se da posneti slike v barvah, priporočal zbirko čisto nove vrste, ki bi gotovo daleč prekašala marsikatere drugačne zbirke. Ko bi imel sam tako kamero, te ideje sploh ne bi drugim izdal, temveč bi jo ohranil sam zase. In veste, kaj imam v mislih? Ali si niste že dostikrat želeli, ko ste gledali naš glavni oltar — včasih tudi stranske oltarje — ves okrašen v cvetju, da bi imeli sliko v barvah, ki bi jo lahko večkrat pogledali. Človek se čudi, kako je mogoče tako lepo okrasiti oltar. Pa pride spet drugič v cérkev in isti oltar je spet čisto drugače okrašen. In to se ponavlja od nedelje do nedelje in je vedno drugače urejeno, posebno lepo pa za večje praznike in izredne prilike, kakor je na primer štirideset-urna pobožnost. Ali bi ne bila prekrasna zbirka, ko bi imel kdo vse te slike za celo leto, pet, deset let in več? Naše častite Sestre imajo izboren okus pri okraševanju oltarjev. Dajte še tako lepe cvetlice v roke taki osebi, ki se ne razume na okraševanje, pa ne bo vedela, kaj ž njimi narediti. Kdor pa ima za to poseben čut, jih bo vedel vsako pot sestaviti in razpostaviti kako drugače, pa zmeraj tako, da bo lepo.

Zadnjo nedeljo je bil veliki oltar pri sv. Štefanu posebno privlačno okrašen. Cvetlice s svojimi cvetovi in sveče s svojimi lučkami so tekmovale, da bi ustvarile kar najlepšo okolico za Najsvetejše, ki je bilo izpostavljeno v sredi. To nedeljo zjutraj se je namreč začela pri nas 40-urna pobožnost. Ljudstvo je napolnilo cerkev pri vseh mašah. Iz obrazov je sevala resnost. Skoraj vsak ima katerega svojih sedaj v veliki nevarnosti na bojne polju, bodisi v Evropi, ali na Pacifiku, ali pa celo v daljni Indiji ali na Kitajskem. Božja previdnost je dosedaj varovala naše vojake, da naravnost iz fare smrtnega slučaja do sedaj še ni bilo, četudi je bilo že nekaj ranjenih. Matere in očetje, bratje in sestre so prihajali svoje priporočat še nadalje božjemu varstvu.

Za to priliko smo dobili posebnega pridigarja, Rev. Dr. Cirila Šircelj iz Lemonta, ki je še mlad gospod, pa zelo lepo pridiga in mu tudi slovenski govor prav gladko teče. Tako imamo celo vrsto mladih tu rojenih slovenskih frančiškanskih duhovnikov, ki so se vsi potrudili, da so se naučili tudi slovensko, in to veliko bolje, kakor bi v naših razmerah kdo imel pravico pričakovati. Zato gre v resnici najlepše priznanje njim samim kakor tudi njihovim prejšnjim učiteljem in predstojnikom.

Naš g. župnik Rev. Father Edward so bili tudi veseli, ker je tako v nedeljo celo jutro in zvečer in naslednja dva večera petje na našem koru zvenelo izredno polno in mogočno, kar pomeni, da so se pevci zavzeli in prišli po večkrat, ne vsak samo po enkrat. Prihajali so iz lastne dobre volje, saj ne pojejo za nobeno plačilo in nobeno nagrado; hoteli so pa svoji moči povzdigniti slovesnost 40-urne pobožnosti.

V torek večer je bil sklep. Za to priliko je prišlo večje število duhovnikov od drugod, med njimi tudi župnik fare sv. Jožefa iz Jolieta, Rev. M. Butala, ki je bil celebrant, ter Rev. G. Kuzma.

Kakor vedno ob takih prilikah, nas je posebno ganila procesija, v kateri so stopali naši malčki, belo oblečene deklice in skrbno počesani fantički.

Nekdanja leta so imele podobne slovesnosti bolj veselo prazničen značaj, sedaj pa ni veselosti, temveč le resnost, skrb. Bog daj, da bi kmalu spet prišla nazaj tudi veselost!

Poročevalec.

NE POZABITE ŠTEVILKE POŠTNEGA OKROŽJA!

Chicago, Ill.

Trgovci in profesijonalisti vedo, kako važno je za dostavljanje pošte in koliko hitreje bo ta dostavljena, če na pismih in zavojih zapišejo tudi številko poštnega okrožja, kamor spada oseba, kateri je pošiljka namenjena. Tako ima na primer svetoštefanska okolica, ki spada v področje Pilsen postaje na Ashland Ave., številko "8". Ta številka naj bo vedno napisana na naslovu za besedo "Chicago" takole "Chicago 8, Illinois". Vsaka poštna postaja v Chicagi ima drugačno številko. V katero poštno okrožje kdo spada, lahko vidi, če pogleda svojo "Voter's Identification Card". Če pa ne veste številke poštnega okrožja za osebo v Chicagi, ki ji želite pisati ali kaj drugega poslati po pošti, se pa blagovolite obrniti za obvestilo na Postmaster, Room 409, Main Post Office, 433 West Van Buren Street, Chicago 7, Illinois. Toda vprašajte takoj zdaj; kasneje bodo uradniki najbrž preveč zaposleni z drugim delom, da bi vam mogli dajati taka posebna pojasnila.

Kakor rečeno, biznesmani se zavedajo, kako važno je, da zmeraj dodajo na naslovih tudi številko poštnega okrožja, ker dobijo vsled tega toliko hitrejšo in boljšo postrežbo; navadni ljudje pa, ki pišejo svojim sorodnikom ali prijateljem, pa največkrat ne dajo tistim, katerim pišejo, številke svojega poštnega okrožja, da bi jo ti lahko rabili, ko jim odgovarjajo, niti ne napišejo na pismo številko poštnega okrožja tiste osebe, ki ji pišejo.

Ta številka je majhna stvar, pa je zelo važna o vsakem času, najbolj pa tedaj, ko pritisne naval pošte za prazniško dobo. Blagovolite torej sodelovati tudi v tem oziru s svojim poštnim uradom, ker bo v vašo lastno korist.

PISMA IZ EVROPE

Poslal John R. Gostiša

VII.

"Nekje v Franciji"
3. septembra 1944

Draga mi Mama in Ata:

Zdaj sem že v drugem stanovanju. Večina farm v tej okolici ima vrtove, polne sadja: jabolk, hrušk in breskev. V neki vasi so nam otroci metali jabolka v naš "jeep". Smo bili veseli, da večina krajev, ki smo jih na tej vožnji videli, ni veliko trpela vsled obstreljevanja, kakor je trpel tisti okraj, kjer smo bili prej. In zemlja v tej novi okolici je tudi manj ravna in gladka; je dosti lepih gričev, ampak nobene gore.

To mesto, v katerem sem zdaj, je seveda staro in precej veliko. Danes je nedelja in zjutraj sem šel z našo skupino k maši v veliko katedralo. Je res še bolj krasna kakor druge, ki sem jih do sedaj videl. In kakor v drugih francoskih cerkvah, smo tudi tukaj samo sedeli ali pa stali; tukaj ne klečijo, samo parkrat med mašo pokleknejo. Imeli so dve kolekti in ker je veliko amerikanskih fantov v cerkvi, so morali precej "papirja" nabrati. Ljudje so pa zelo dobro oblečeni in ne izgleda, da bi jim bilo preslabo. Ženske nosijo živo barvne obleke in precej velike klobuke. Seveda je bilo do zdaj malo prometa v mestu, ampak so že odprli nekaj restavrantov, hotel in razne trgovine. Vino se tudi dobi, vendar ga do sedaj še nisem pokusil.

Stanujemo spet v neki veliki hiši, v kateri so pred nedolgim časom nemški oficirji prebivali. Vem, da je na mojem modrocu in blazinici kakšen nazi prej spal, ampak vseeno fletno spim. Seveda so celo poslopje pregledali, preden smo se noter preselili, ker naziji radi pustijo v eni ali drugi hiši skrite bombe. Mislim, da bom spet imel nekaj

(Nadaljevanje na 4. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Operirana

Chicago, Ill. — Te dni je prestala operacijo vsled vnetega slepiča mlajša hčerka, Annie, naše spoštovane slovenske družine Mr. in Mrs. Karol Bonča iz 1943 W. 22. Pl. Želimo ji, da bi se čimprej spet okrepila.

—

Padel za domovino

Fredonia, Kansas. — Družina Frank in Ivana Bambich je dne 27. sept. prejela od vojnega oddelka prežalostno vest, da je bil sin Lieut. Alois Bambich, navigator na B-24 Liberatorju, ubit na Norveškem. Čez morje so ga poslali letos 20. junija, nakar je bil nastanjen na Škotskem, odkoder so hodili bombardirat severne dežele. Ravno predno so odšli na svoje delo 9. sept. je še pisal domov, da so še vsi skupaj. Za njim žalujejo starši, bratje in sestre.

Prvi sin, Sgt. John Bambich pa je bil ranjen v bojih na Pacifiku 6. junija, nakar je bil 6 tednov v General Hospital na Honolulu, zdaj se pa spet bije z Japonci.

—

Prejel Škrlatno srce

Sheboygan, Wis. — Mr. in Mrs. John Prisland iz 1034 Dillingham Ave. sta prejela obvestilo, da je njun sin, Lt. Ted Prisland, prejel odlikovanje Škrlatno srce za rane, ki jih je dobil v bojih pri Tretji armadi v Franciji prve dni septembra. Sedaj se zdravi v ameriški vojaški bolnišnici nekje v Franciji. Odlikovanje je prejel 8. septembra. Njegove poškodbe po vsej priliki niso nevarnega značaja.

Lt. Prisland je šel k armadi v decembru 1942 ter postal drugi poročnik 21. julija 1943, prvi poročnik pa 24. februarja 1944. Mesec kasneje je bil poslan na Angleško. Preden je šel k vojakom, je poučeval umetnost na Scott High School, East Orange, N. J.

—

Mr. Louis Arch nas je obiskal

Chicago, Ill. — Te dni se je zglasil v našem uredništvu Mr. Louis Arch, ki ima obsežno farmo v willardskem okrožju. Najvažnejše poljsko delo je za letos opravljeno, pa se je odtrgal od doma s hčerko Julijo, da obišče sorodnike v Milwaukee in West Allis, kakor tudi prijatelje in znance v Chicagi, kjer je nekdaj prebival več let, ter sosednjih naselbin. Med drugim je omenil, da mu je hudo, ker ni več našel tukaj svojega nekdanjega prijatelja Martina Šenico, ki je nagloma umrl pred dvema letoma. Mr. Archu želimo obilo razvedrila v našem okrožju.

—

Dva rojaka umrla

Chicago, Ill. — V ponedeljek 2. oktobra sta umrla tukaj dva rojaka. V Cicero, Ill., na 3729 Lombard Ave. je umrl 67 let stari Joseph Novak, ki zapušča ženo, dva sina in hčer. Pogreb je bil v četrtek 5. oktobra s slovesno peto sv. mašo v cerkvi sv. Štefana ob 10. uri.

Na 1615 S. Racine Ave. pa je umrl Mark Poldan, star 58 let in doma iz Krške vasi pri Brežicah. Zapušča ženo in dve hčeri. Tudi njegov pogreb je bil v četrtek s peto sv. mašo ob 9. uri v cerkvi sv. Štefana.

Naj njuni duši počivata v miru, preostalim pa naše sožalje.

—

Pobit v jami

Piney Fork, O. — Tukaj se je ponesrečil pri delu v premogovniku Ivan Robas. Ob steno so ga pritisnili jamski vozički ter mu zlomili ključno kost v rami in več reber. Zdravi se doma.

ŠIRITE "AM. SLOVENEC"!

V BOJ! – NA DELO ZA DOBRO STVAR!

Slovenski tisk v Ameriki je za nas Slovence velika dragocenost. To nam potrjuje zgodovina slovenskega življenja zadnjih petdeset let. Slovenstvo v Ameriki preživlja zdaj svoj popoldne. Naš dopoldne je bil kaj živ, živahen in poln vsestranskega najlepšega razvijanja. Pri tem vsestranskem razvijanju je bil glavni gonilni motor slovenski tisk v Ameriki. To je resnica, ki jo je lahko vsak videl in jo še lahko vidi.

Če pogledamo nazaj v zgodovino našega življenja v tem novem svetu, bomo našli dokaze in potrdila za te trditve. V vsaki naši slovenski naselbini, kjerkoli smo zidali naše cerkve, dvorane, domove in druge narodne ustanove in kjerkoli je opaziti kak slovenski napredek naših naseljencev, najdemo zraven, da je pri tem požrtvovalno deloval slovenski tisk. Vse akcije za to ali ono zadevo je spremljal tisk z navduševanjem in spodbujevanjem. Odprite letnike naših listov! Kaj vidite? Iz vseh naselbin spodbujajoče kampanje za vse, kar se je dobrega in koristnega godilo po naših naselbinah. Zato je na mestu in le prav, da damo slovenskemu tisku svoje priznanje, ki mu gre.

Kakor je podpiral in deloval pri skupnih akcijah, je deloval tudi za napredek vsakega posameznika. Posameznike je učil in vodil, jih seznanjal z vsem, kar je bilo potrebno, jih informiral, da so bili poučeni o vsem, kar jim je bilo v korist. Obenem je slovenski tisk bila najboljša vez med našimi naselbinami, med nami in staro domovino. Veliko nalogo je vršil in še vrši med nami slovenski tisk.

Eden najlepših sodobnih slovenskih listov v Ameriki je slovenski mesečnik "NOVI SVET". Namen tega lista smo pojasnili že večkrat, da smo ga ustanovili radi namena, da polagoma zbere skupaj zgodovinske podatke o naših slovenskih naselbinah in o vsem našem slovenskem življenju v Ameriki. In še korak dalj je stopil s tem delom ta list, namreč, da priobčuje kratke življenjepise o slovenskih družinah in posameznikih. To delo ni lahko. Če bi ga kdo delal radi plačila, bi tega dela ne imeli nikoli napravljenega. Le dobra volja in ljubezen do naroda vodi to delo.

Kakor smo že omenili, slovenstvo v Ameriki preživlja svoj popoldne. Pijonirji, kolikor jih je še, hitro legajo k počitku. Zadnje ure so še na razpolago, da se vjame. kar se vjeti da zgodovinskih podatkov o naših naselbinah. "NOVI SVET" to delo vrši že sedem let. Bogata zbirka teh podatkov je objavljena v sedmih letnikih tega lista. Po mnogih naših naselbinah ni več živih prič, ki bi vam mogle ustmeno to povedati, kar so povedale osebno uredniku "NOVEGA SVETA", ko je od časa do časa osebno zbiral te podatke in jih sestavljal po ustnih poročilih. Prav zadnja leta so mnogi pionirji odšli že med tem časom v večnost. Tega dela je še za nekaj let. Vsaj za pet let, na ta način kakor se sedaj dela, je dovolj materijala, da bodo vse naše naselbine objavljene. In potem bo treba še marsikaj preiskati in objaviti. To ni lahko delo in kdor ima kaj upogleda v to, ve, da je tako res.

"NOVI SVET" pa je tudi drugače zanimiv list. To rad prizna vsak, ki ga čita. Ta list bi moral biti bolj razširjen, kakor je. In da se to doseže, da se mu bo še za naprej omogočilo to delovanje in zbiranje slovenske zgodovine v Ameriki, zato "NOVI SVET" razglaša veliko letno kampanjo za svoje razširjenje, za pridobivanje novih naročnikov. Ta kampanja bo trajala **od 15. oktobra pa do 31. decembra 1944.** V tej kampanji bo deležen posebne nagrade prav vsak naročnik, star ali nov. Ta kampanja bo nekaj posebnega. Natančnejši program in razglas o njej bo objavljen te dni v "NOVEM SVETU" kakor tudi v tem listu. Čitatelje le opozarjamo že danes na ta razglas in apeliramo na vsakega, ki še nima "NOVEGA SVETA", naj se naroči. Če ga pa že ima sam, pa naj skuša tekom te kampanje zanj kaj napraviti med svojimi znanci in prijatelji. Vsak ima kakega prijatelja ali sorodnika. Treba je le kako dobro besedo izreči in pridobljen je naročnik in to še posebno sedaj, ko so v ta namen določene še posebne krasne nagrade. Prosimo vse prijatelje slovenskega tiska prijateljskega sodelovanja v tej kampanji. Delovanje za lep slovenski list, kakor je "NOVI SVET", je veliko delo, ki je potrebno.

V "NOVEM SVETU" bo začela baš z oktobersko številko izhajati lepa zanimiva povest "NEVESTA Z MILIJONI", ki bo čitateljem zelo ugajala. Za jesenske in zimske dneve in večere si ne morete misliti bolj lepega berila. Novi naročniki, ki se bodo naročili te dni na list, bodo lahko dobili tudi oktobersko številko, dokler bo na razpolago, da bodo to lepo povest lahko čitali od začetka. Zato apeliramo na vse. da se potrudijo in naj takoj od začetka pridno agitirajo za nove naročnike. Prijatelji, pomagajte dobremu slovenskemu tisku med nami!

Naročite si list "NOVI SVET" zdaj, da boste deležni lepe kampanjske nagrade, in razširjajte to novico naprej med svoje prijatelje in znance, danes, jutri in vsak dan tekom te izredne kampanje!

MALO DROBIŽA

Bogovi ne morejo pomagati človeku, ki je izgubil priliko.

—

Običaj brez vzroka je le starodavna zmota.

Boljše je, da greš skozi nevarnost enkrat kot da si vedno v strahu.

—

En dan je prav tako dober kot sta dva za človeka, ki opravi vse na določenem mestu in ob pravem času.

SPET NAZAJ DOMA

Kljub uradnemu svarilu, da nadloga robotnih bomb še ni zanesljivo in trajno minila, Londončanje prihajajo domov, kar na tisoče skupaj, iz vseh krajev dežele, kamor so bili odbežali na varno. Postaja Euston, ki jo vidimo na sliki, je vsa polna otroških vozičkov, ki so naloženi z domačimi potrebščinami.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

AMERIKANCI BOMBARDIRAJO JAPONSKE VOJNE TOVARNE

Washington, D. C. — Okrog 70 ameriških "super-letečih trdjav" je bombardiralo japonske glavne orožarne v Mandžuriji, v Anshanu in Penshihu. Tokijska radio postaja je napade omenila in tudi to, da je bila povzročena precejšna škoda.

—o—

SENATOR ZAHTEVA VISLICE ZA HITLERJA IN HIROŠITIJA

Chicago, Ill. — Pred konvencijo Federal Union Inc., ki se vrši v Stevens hotelu v tem mestu, je senator Pepper iz Floride izrazil, da v teku 30 dni, ko bo vojna končala, bi morali biti Hitler, Goering, Goebbels in drugi višji naziji ter Hirošito javno obešeni za svoje vojne zločine. Ostra zahteva, pa na mestu.

—o—

HITREJŠI TOVORNI VLAKI

Sedaj delajo nove parne lokomotive, ki bodo lahko vlekle 125 naloženih tovornih vagonov s hitrostjo najmanj 50 milj na uro. Naročila jih je Pennsylvania Railroad Company. Te lokomotive bodo imele večjo vlačilno moč v hitrosti 25 milj na uro ali več, kakor jo je imela katera koli druga parna lokomotiva, ki je bila narejena prej; vsaj omenjena železniška družba trdi tako. Eno teh novih lokomotiv so že izgotovili, 25 jih pa imajo še v delu.

—o—

$200 ZA PAR ČEVLJEV

Prišel je iz Kalifornije, iz slavnega Hollywooda. Imena tega člana movie industrije ne povedo, samo to povedo, da je v Chicagi na State St. kupil par čevljev, za katere je plačal nič manj kakor $200. Čevlji so moški čevlji, narejeni iz svetlorujave telečje kože. Zakaj tako visoka cena? Zaradi inflacije? Nikakor ne. Čevlji imajo zlate podkovice na petah, zlata očesca in zlate konce na trakovih.

—o—

NA DALJNEM OTOKU

Ne predsednik Roosevelt ne governer Dewey najbrž ne bosta imela prilike, da bi osebno ž njim govorila in si pridobila njegov glas, vendar bo samotni in edini ameriški vojak na nekem otoku v južnem Pacifiku, ki je v oblasti Angležev, imel priliko oddati svoj glas v novemberskh volitvah. Vojak, Sgt. Adam Slaweniewski, iz Syracuse, N. Y., bo dobil volilno listino, ki mu jo bo poslala newyorška državna vojna volilna komisija na njegovo pristojno oporišče, odkoder mu jo bodo poslali v britiški diplomatski torbi po ladjici, ki obišče tisti otok enkrat na mesec. Otok se nahaja 800 milj daleč od najbližje ameriške armadne baze. Izpolnjena volilna listina bo prišla nazaj po isti poti in mora dospeti v to deželo deset dni pred volitvami.

—o—

KDOR ZNA, PA ZNA!

Skoraj težko je verjeti nekatere prigodbe v sedanji vojni, toda naslednja je ena resničnih. Na jugozahodnem Pacifiku je Lieut. David T. Corts iz Detroita eno izvirno zagodel Japoncem. Vozil je svoj Black Widow P-61 nočno borilno letalo. Zasledoval je neki japonski bombnik in mu je ravno prišel prav tik za rep. V istem trenutku pa je videl, da je neki drugi japonski bombnik prišel njemu samemu ravno za rep. Kakor bi trenil, je smuknil s svojim letalom, ki ima dva repa in dva gonilna stroja, malo na stran. Ravno takrat je videl, kako je zadnje japonsko letalo s svojimi kroglami zbilo prvo japonsko letalo iz zraka.

"Neumno bi bilo, ko bi bil tratil svojo municijo," je pripomnil poročnik Corts, ki je dobil priznanje, da je prvo japonsko letalo, ki ga je sklatil iz neba, pravzaprav sklatil zanj japonski letalec.

—o—

POVIŠANA PLAČA

Ko je obhajal svoj stoti rojstni dan sredi septembra, je James A. Willis dobil 10 odstotno poovišanje svoje plače. Uposlen je pri Buffalo Goodwill Industries, Buffalo, N. Y. Mr. Willis je tapetnik (upholsterer). V zadnjih osmih letih je samo šest dni izostal od dela. Za rojstni dan mu je tovarna poklonila tudi vojni bond za $50, ki bo dozorel leta 1954. Mož pravi, da bo hranil ta bond tako dolgo, dokler ne dobi zanj polne vrednosti. Mrs. Willis je veteran Civilne vojnen. Pravi, da je zato že tako dolgo na svetu, ker stalno dela in preprosto živi. Ponosen je, ker ne kadi, ne pije in grdo ne govori.

—o—

SPET RAZSVETLJENO

Zadnjih pet let so bila angleška mesta in vasi vsako noč zatemnjena, zdaj pa je to minilo in vsako noč spet gorijo obcestne svetilke. Ko so pred kratkim v mestu Manchester, največjem industrijskem mestu Anglije, spet zagorele zvečer luči na ulicah, so ljudje začeli prepevati, brati časopise pri svetlobi cestnih luči, pa tudi plesati po ulicah, tako so bili veseli.

Z NOGAMI JIH GONIJO

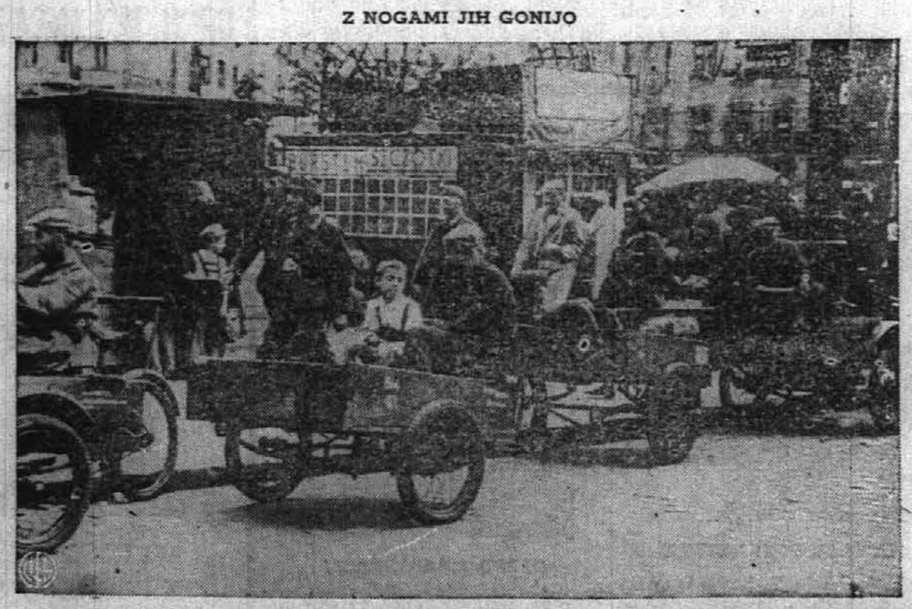

Nemški častniki korakajo po ulici v Varšavi, izvoščki na vozičkih, katere gonijo z nogami kakor biciklje, pa čakajo na Poljake, ki bi si hoteli dati kako blago prepeljati iz enega kraja v mestu na drugega. Na levi si par žensk ogleduje pičlo razstavljeno blago v izložbi neke trgovine. Slika dospela iz Varšave skozi nevtralne roke.

KAJ PRIČAKUJEJO RUSI TEKOM TE ZIME?

Vojne operacije so skoro na vseh frontah zadnje dni v nekem stanju začasnega suspendiranja. Obe stranki zbirata svoje sile za nadaljne udare, Zavezniki za svoje nove ofenzive, Nemci za svoje obrambe. Ameriški dopisnik v Rusiji, James Aldridge, je te dni objavil zanimiv predgled tega stanja iz vidika ruskega gledišča na položaj Te omembe kažejo, kaj Rusi pričakujejo, kako se bodo razmere in slučaji razvijali tekom te zime. Poglejmo, kako!

Rusi prerokujejo težke dneve in boje za bližnjo bodočnost tekom zimskih mesecev. Vojaško izgleda, da so Nemci še pri moči, da bodo branili obe črti na zapadu in vzhodu tekom zime. Da bi se vojna končala že to leto, ni mogoče pričakovati. Treba bo hudih novih udarov na Nemce, da se bodo zrušili pred Zavezniki.

Pogoji, ki veljajo za Nemce, namreč brezpogojna predaja, so po ruskem mnenju pravilni. To določilo mora ostati, da ne bodo pozneje Nemci imeli nikdar prilike očitati, da so se podali radi političnih spletk in varanj.

Glede Finske Rusi dvomljivo gledajo. Finci še sedaj ne nastopajo, kakor so obljubili in bi morali proti Nemcem, da bi jih iztirali iz svoje zemlje. Finci kar molčijo in mislijo menda, da je to dovolj, če ne rečejo nič, ne na eno ne na drugo stran. Verjetno pa je, da bodo Rusi nastopili proti tej dvorezni finski politiki. Najbrže bodo sami poslali večje sile v Finsko, da izvedejo izgon Nemcev iz Finske. Za Fince to ne bo dobro, če bodo morali Rusi priti v deželo, da bodo opravili to delo.

O položaju med Poljsko in Rusijo se ni še ničesar posebnega spremenilo. V Moskvi vztrajajo pri svojih starih zahtevah, da za novo Poljsko ni stara zamejna vlada več merodajna. Priznavajo le novo vlado, ki jo predstavlja v Rusiji Poljski narodni osvobodilni odbor. Tej vladi se je pridružil tudi Ostrowski, ki je bil preje član londonske vlade. Poljski uporniki, ki so se borili v Varšavi in v drugih delih Poljske, se pridružujejo Poljski osvobodilni armadi, ki se je organizirala v Rusiji. V Moskvi pravijo, da zamejna poljska vlada hitro izgublja tla in da tudi ni več popularna med Poljaki.

Glede bodočih vojnih operacij ima Rusija velike načrte. Dva velika načrta ima zasnovana. S stalnim pritiskom v smeri Varšave in od tam naprej proti srcu Nemčije in z drugim objemom od Baltika navzdol ima načrt stisniti v svoje klešče Vzhodno Prusijo in drugo severno in osrednje ozemlje Nemčije. Z drugimi še večjimi podobnimi kleščami pa misli prodreti iz ene strani na Balkanu ob Donavi, iz druge strani pa preko Čehoslovaške in Karpatov in stisniti v žrelo Madžarsko in Avstrijo. To bi uničilo vso nemško moč na vzhodu.

O operacijah v Jugoslaviji pravijo Rusi, da bodo prepustili maršalu Titu, da očisti Jugoslavijo vseh Nemcev. Dali pa mu bodo v pomoč vojaške strokovnjake, orožje in materijal. Večje vojske pa Rusi ne nameravajo poslati v Jugoslavijo.

V Bolgarski, pravijo Rusi, je položaj še popolnoma neurejen. Politikarji se rinejo v ospredje in gre jim, kdo bo v novih razmerah prišel na krmilo. Rusi to vidijo in poslušajo, kako jim Bolgari tožijo drug drugega glede sodelovanja z Nemci, kakor je to stara slovanska navada, da drug drugega blatijo in grizejo.

Zanimivo je pa zlasti to, da je zadnje dni sovjetski tisk direktno posvaril Švede in Turke. Švedom je posebej zabičal, naj ne skušajo jemati pod streho nazadnjaške nazije, Turkom pa, ki so v svojem tisku izražali zadnje dni obžalovanje, da je prišlo v Bolgariji do spremembe, Rusi naravnost svarilno pišejo, naj pazijo, da se bodo držali korektno na Balkanu. Neki članek poudarja, da Turki niso izražali nikoli obžalovanja, ko so Nemci zasedli Balkan in mu s svojim barbarstvom vladali. Zdaj pa izražajo sočutje.

Tako Rusi gledajo na svetovne dogodke in nove položaje.

"BARAGOVA PRATIKA"

ZA LETO 1945

bo izšla v nekaj dnevih. Pratika je zelo zanimiva in ima mnogo poučnega berila. Posebnosti v njej so: "Kako posluje kongres Zdr. držav?" — "Katere stavbe in poslopja so največje na svetu." — "Seznam vseh dosedanjih predsednikov Zdr. držav od Washingtona naprej, kedaj so bili rojeni, izvoljeni, kako dolgo so vladali, kedaj umrli in kje pokopani." V pratiki je še mnogo drugih zanimivosti. Ne odlašajte z naročilom, ker letos smo je tiskali radi pomanjkanja papirja le omejeno število.

Pratika stane 40c s poštnino vred.

BARAGOVA PRATIKA

1949 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois

KAKO JE IZVOLJEN PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV?

Okrog štirideset do petdeset milijonov Američanov bo v prihodnjem novembru volilo predsednika Združenih držav Amerike. Teoretično je izvoljen za predsednika kandidat, ki prejme največ glasov. Ali aktualno in legalno pa ni vedno tako.

Za časa predsedniških volitev leta 1876 je dobil Tilden 250.000 glasov pri volitvah več kot kandidat Hayes, ki je bil končno izvoljen za predsednika. V letu 1888 je dobil Grover Cleveland 100.000 glasov več kot njegov protikandidat Harrison, ki je bil potem predsednik. Še nekaj drugih predsednikov Zdr. držav je dobilo predsedniško mesto vkljub manjšemu številu glasov oddanih zanje pri volitvah.

Ta nenavadnost v ameriški politiki z ozirom na teoretična volitvena pravila ima svoj izvor v sami ustavi Zed. držav. Ameriški prvaki, ki so sestavili dokument ameriške ustave, so uvedli takozvani "Electoral College" volilnih poslancev, kateri po splošnih volitvah odglasujejo za predsedniškega in podpredsedniškega kandidata, ki naj prevzame predsedniške in podpredsedniške posle za nadaljna štiri leta. Ta volilni svet vključuje vse člane senatne in kongresne zbornice in vsak od teh ima po en glas. V prvih letih ameriške neodvisnosti so bili ti reprezentati imenovani po državnih zbornicah, danes pa so izvoljeni potom splošnega glasovanja.

Ti predsedniški elektorji niso obvezani, da odglasujejo po želji ljudstva posameznih držav, kot se ta želja izraža v izidu splošnih volitev, toda navada je, da se elektorji ravnajo po želji ljudskega odglasovanja v predsedniških volitvah. Ta neomejena svoboda odločanja v izvolitvi predsednika Zed. držav je tekom zadnjih predsedniških volitev povzročila precej razburjenja med državljani, ko je skupina proti-new-dealskih demokratov iz Texasa zagrozila, da bo odglasovala za nasprotnega kandidata v slučaju, da bodo volilci v državi Texas dali večino Rooseveltu.

Ta dokaj zapletena namera bi preprečila kandidatoma z največ glasovi, da bi dobila potrebno večino glasov, ki bi odločila med njima, kar bi pomenilo, da bi končno morala zvezna zbornica izvoliti predsednika, kot to zahteva zakon v slučaju, da volilni svet ne pride do pravega sklepa. Po tem postopku je vsaka država upravičena do enega glasu in kandidat, ki prejme večino glasov v zbornici, je imenovan za predsednika. Na ta način bi mogel vsled opozicije proti njemu biti poražen v zbornici predsednik Roosevelt tudi če bi splošne volitve izpadle njemu v prid. Tako bi bili volilci na docela legalen način prevarjeni in poraženi s kandidatom vred.

Na srečo pa je lahko vsak povprečen volilec ali volilka brez skrbi v tem oziru, kajti javnost je pokazala, da je proti vsaki taki legalni potegavščini, ki bi mogla odločati pri izvolitvi predsednika to jesen. Kljub temu pa je celo dejstvo, da je tak legalen postopek mogoč, izzvalo tekom let pogoste debate o nepotrebnosti "Electoral College-a", oziroma sistema volilnih poslancev.

Za odpravo tega nenavadnega volilnega sistema pa bi bilo treba dodatka k ustavi . . . a ustavni dodatki so izredno težko izvedljivi v naših zakonodajah. Proti odpravi tega volilnega načina so tudi majhne države, ki imajo po tem sistemu dva odločilna glasova svojih senatorjev, dalje pa tudi svojo reprezentacijo v nižji zbornici. Velike države z mnogo številnejšim prebivalstvom imajo enako samo po dva senatorja vsaka . . .

Načrt, ki ga je priporočal senator Norris iz Nebraske, bi bil razmeroma najbolj izvedljiv. Po tem načrtu bi se sistem elektorjev ohranil, toda odpravljen bi bil "electoral college". Na ta način bi glasovanje volilcev prišlo do polne veljave v predsedniških volitvah, kajti vsaka država bi imela toliko elektorjev kolikor jih ji dovoljuje število volilcev. Predsedniški kandidatje bi torej dobili sorazmerno število glasov na podlagi splošnega glasovanja, v drugih besedah povedano, po načrtu senatorja Norrisa bi v predsedniških volitvah tudi po sistemu elektorjev odločevalo odglasovanje volilne publike.

Kako stoje te stvari v volitvah po sedanjem sistemu "electoral college-a" je razvidno iz dejstva, da je n. pr. Willkie dobil leta 1940 45 odst. vseh glasov, toda elektorji so mu dali samo 15 odst. glasov pri končnih volitvah za predsednika. Še večja razlika v razmerju med odglasovanjem volilcev in glasovanjeh elektorjev se je pokazala v slučaju Landona leta 1936 — on je bil dobil 38 odst. glasov pri splošnih volitvah, ali elektorji so mu dali samo poldrugi odstotek glasov, kar je predstavljalo glasove elektorjev onih nekaj držav, kjer je imel Landon večino.

Rezultat sedanjega volilnega sistema za predsednika ne samo, da prikazuje docela napačno sliko izida volitev za poraženega kandidata, pač pa v resnici tudi da zmagovalcu milijone glasov, ki jih ta v volitvah sploh ni prejel.

Grožnja nekaterih proti new-dealskih elementov v Texasu tev gotovih južnih državah, da njih države odglasujejo za new deal, je značilna predvsem zato, ker razgalja ta neroden in pomanjkljiv sistem, ki je že davno preživel svojo dobo in že več kot sto let ne služi več ščitenju ljudskih političnih pravic, kar je bil prvoten namen uvedbe tega sistema.

F.L.I.S.—Common Council.

KOT BI IZBRUHNILA NEVIHTA

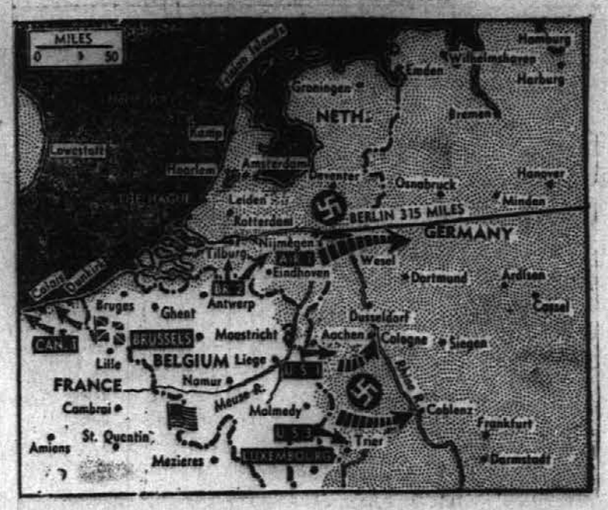

Med tem ko je britiška druga armada s okrepljenimi četami, prenešenimi po zraku, udarila iz Nizozemskega severno nemško krilo, sekajo Amerikanci okrog mesta Cologne vkljub močnemu odporu nemških čet, ki so bile v naglici poslane tja iz ruske fronte. Nasekana puščica kaže, kako so Zavezniki okrog slabotnejšega severnega konca Siegfriedove obrambne črte dospeli na ravne nemške planjave.

bilo treba skrbeti radi mene.

Zadnje dni je že bilo precej mrazeče tukaj, ampak je sonce sijalo in zrak je prav svež. Nisem pri morju, tako kot sem mislil, in je zelo dobro, da nisem ob tem času v tistem kraju. Vem, da ste se že naveličali mi pisati na drugačen naslov kar skoraj vsak teden in vsak novi naslov je bolj dolg in neroden, kakor je bil prejšnji. Za danes Z Bogom in upam, da ste zdravi in veseli. Morda bo vse vojne konec v enem teh dni. Med seboj v naši skupini že stavimo, da bo vojna skončana na gotove dneve v kratkem času.

—o—

DOGODKI

iz slovenskih naselbin

Nezgoda na cesti

Cleveland, O. — Dne 25. sept. popoldne je truk povozil 4 letno Beverly Gredence, hčerko Mr. in Mrs. Albert Gredence iz 5614 Carry Ave. Šla je preko ceste na 61. St., ko jo je zadel truk, pripoveduje policija. Odpeljali so jo naglo v Glenville bolnišnico, kjer so jo pa proglasili že mrtvo od zadobljenih poškodb na glavi.

—

Letalska nesreča

Uniontown, Pa. — Družina John Mochnok je bila obveščena, da se je smrtno ponesrečil njih sin Cpl. John Mochnok, ki je služil pri marinih v Newportu, Ark. Ubit je bil s pilotom vred v zračni koliziji, ko se je v njuno letalo zaletelo drugo letalo in tudi padlo na tla. Star je bil 20 let in mirnega značaja. Poleg očeta in mater zapušča omoženo sestro in tri brate, od katerih sta dva v vojni preko morja.

—

Novi grobovi

Duluth, Minn. — Tukaj je po daljši bolezni umrla v bolnišnici Mrs. J. M. Kochevar, stara 40 let. Rojena je bila v Calumetu, Mich., v tem mestu pa je živela 31 let. Zapušča moža, dve hčeri in sestro. — Dne 21. sept. je po kratki bolezni v bolnišnici umrla Anna Pikush, vdova, stara 53 let in rojena v starem kraju. V Duluthu je živela 10. let.

—

Oglasil se iz ujetništva

Milwaukee, Wis. — Družina Joseph Kraintz, 530 Potter Ave., je bila obveščena iz vojnega departmenta, da se njih sin Pvt. Joseph Kraintz nahaja v ujetništvu v Nemčiji. Služil je na italijanski fronti. Zelo veliko presenečenje pa je Joe napravil prejšnji teden, ko se je nekega večera oglasil po radiu iz Berlina. Povedal je, da se nahaja v nemškem ujetništvu, naj doma ne skrbijo, ker se počuti dobro, naj mu kmalu pišejo in pošljejo kaj cigaret.

—o—

TO IN ONO

IZNAJDLJIVE PARIŽANKE

Ko so bili Nemci v Parizu in je pariškim gospodinjam vsega primanjkovalo, so pokazale izredno iznajdljivost. Kave že ni bilo. Pa so Parižanke vzele malo pšenice in malo zdrobljenega graha in to pražile v ponvi na vročem ognju. Kadilo se je precej, kajpada. Potem so dodale malo sladkorja in postavile vse skupaj na okno, da se je shladilo. To so zmlele in skuhale. Ni bila ravno najboljša kava, vendar pa precej dobro nadomestilo. Tudi olja za solato ni bilo. Pa so skuhale malo moke v vodi, to je prav redek sok ali močnik, temu so dodale soli, popra, jesiha, zrezane čebule, veliko česna in — katera je imela — jajce. Tako so tudi brez olja prav imenitno opremile solato. Tudi so skrbele, da so bile vedno lično oblečene. Šešile so si obleke iz vseh mogočnih koncev in ostankov blaga, prenaredile moške obleke, in če nič drugega ni bilo na razpolago, so si pa napravile obleke iz čipkastih okenskih zaves.

—o—

IZ ŽAGANJA

Trije znanstveniki na oddelku kemičnega inženirstva Politehničnega instituta v Brooklynu — Dr. Donald F. Othmer, Dr. Robert S. Aries in Dr. R. Katzen — so razvili novo postopanje, po katerem je mogoče napraviti plastične izdelke, rajon in alkohol iz žaganja. Če bi uporabili samo 10 odstotkov žaganja v deželi, ki gre v nič, bi lahko napravili vse plastične dele za avtomobile, telefone in tudi vse glavice za vrata (door knobs), ki bodo potrebni takoj po vojni. Novi proces bi prinašal zadosti ocetove kisline, ki bi, obenem s celulozo bila predelana v 130,000 parov ženskih nogavic, da niti ne omenjamo lesnega sladkorja, ki bi se dal prekuhati v industrijski alkohol. Omenjeni znanstveniki so dognali, da je mogoče z neprestanim dodajanjem vode žaganju napraviti iz ene tone žaganja več kot 1,000 funtov prvovrstne tvarine, iz katere se lahko napravijo plastični predmeti.

Ta odkritja so posledica lečletnega študija, kako bi se dalo uporabiti vse tisto, kar se zavrže pri žaganju lesa na velikih žagah. Kot pravi Dr. Othmer, je ta novi plastični materijal zelo podoben mnogim drugim takim materijalom, ki so na trgu in ki njihovo pripravljanje stane veliko več kakor pa žaganje. Tako bo les za nas še večjega pomena, kakor je bil do sedaj.

—o—

KOLEDARČEK ZA ODMERJANJE

Do kedaj so veljavne znamke za racioniranje?

Sladkor—Znamke št. 30, 31 32 in 33 so veljavne vsaka za pet funtov sladkorja, do preklica.

Znamka št. 40 je veljavna za pet funtov sladkorja za vkuhavanje konzerv, in sicer do 28. februarja 1945.

Meso, maščobe.— Rdeče znamke A-8 do Z-8 in A5, vse do K5 so veljavne do preklica. Do 29. okt. ne bo nič novih rdečih znamk prišlo v veljavo.

Procesirano sadje in zelenjava—Modre znamke A8 do Z8 in A5 do R5 so sedaj veljavne do preklica.

Gasolin—V 17 državah na vzhodu, je kupon A-11 veljaven do 8. novembra. V drugih državah je v veljavi kupon A-13 v novi A knjigi in sicer vsak za 4 galone, vse do 21. dec.

Čevlji—Znamki št. 1 in 2 z aeroplanom v knjižici št. 3 ste veljavni do preklica.

NOVICIJAT USMILJENIH BRATOV

Vabimo mlade fante in može, stare od 16 do 40 let, ki čutijo poklic za redovno življenje in se hočejo posvetiti postrežbi bolnikov, da nam pišejo na:

Rev. Brother Novice-Master,
49 Cottage St., Buffalo 1. N. Y.

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

8. **Nedelja — 19. pobinkoštna** — Brigita
9. Ponedeljek — Ludovik Bertrand, spoz.
10. Torek — Frančišek Boržiški, spoz.
11. Sreda — Tarak, Prob in Adr., spr.
12. Četrtek — Maksimilijan, Kolum., d.
13. Petek — Edvard
14. Sobota — Kalist

DEVETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH

"Nebeško kraljestvo je podobno kralju . . ." (Mat. 22, 4).

O kralju govori evangelij in navadno se na to nedeljo slovesno obhaja praznik Kristusa kralja. Tudi misijonska nedelja je v tem času.

V razburkanih časih živimo. Leta že je ves svet kakor v ognju, in še ni upanja, da se vse to kmalu poravna in izravna. Kako bo? Tako vse poprašuje. Ali pride do miru, do boljših časov, do poravnanja, do ljubezni in pravičnosti? Kako bo? Posameznosti so znane le Bogu, ampak tudi mi ljudje lahko nekaj povzamemo za prihodnost, ker tako bo, kakršni bodo ljudje. Vse je prišlo, ker so se ljudje izpremenili, in če je zdaj slabo, so se izpremenili na slabo stran, in ako naj se zboljša, se bo zboljšalo, če se bodo zboljšali ljudje in se zopet obrnili na dobro in pravo stran. Svet je pozabil, da je Kristus resničen kralj, svet je misli, da bo bolje izhajal brez vsakega kralja, in tako je zašel v potoke krvi, in prav ničesar ne more svetu pomagati nazaj in mu prinesti boljše čase, ako se ne vrne zopet h kralju, brez katerega ni redu in le zmešnjava.

Ne pričakujmo, da pade izboljšanje kar nekako iz neba. Ne mislimo, da bo ta ali oni mogel pripomoči do miru in izravnanja, ne čakajmo brezdelno na dobo boljših dni. Preobrat bo prišel, ako se vsak posameznik izpreobrne, vsak gre na delo za uravnanje, se vrne, kolikor je na njemu pod krilje nebeškega kralja, ako vsak stori nekaj in prinaša žrtve, da se povrne božje kraljestvo na zemljo. Mir bo, kadar pride kralj, bolje bo, ko postane vsak posameznik dober, in tako bo, kakršni bomo mi, in tedaj bo, kadar se posamezni izpremenijo.

BARVAJTE VEDNO

pa naj bo to zunaj ali znotraj s slovečo

"PITTSBURGH"

BARVO

katero dobite vse vrste in za vse namene v slovenski trgovini z barvami, železnino in električnimi potrebščinami.

SUNPROOF HOUSE PAINT...$3.35 galon
WALL HIGH FLAT PAINT...$2.57 galon

Meden's Hardware Store

1804 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

"PITTSBURGH" BARVE

so trpežne, naredijo barvane predmete lične kot nove in so priznane kot najboljše barve na trgu. Poskusite jo tudi vi!

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

dela z ujetniki, ker razumem par jezikov. To je zanimiv posel in drugi nimajo tako interesantnega dela. Ko sem bil nazadnje v onem ujetniškem taborišču, mi je neki ujetnik dal nekak spominček. Rekel je, da bi mi rad nekaj dal za spomin, pa mi je prinesel neko kanto, prav lepo narejeno in okrašeno. Napravil jo je iz kante, v kateri je bila prej jed. Njegova skupina mi je bila namreč hvaležna, ker sem se potegnil zanje, da so dobili drugo mesto v ujetništvu, stran od neke druge skupine ujetnikov, ki se ž njimi niso ujemali. Če bo mogoče, bom še tisto kanto domov privlekel, če bo le prostora v moji "menage".

Vidim, da še kar naprej oba delata. To razumem, ker čimdalje bolj spoznavam, da je življenje boljše, če človek nekaj dela vsaki dan. Je preveč ljudi, ki se zadovoljujejo s tem, da lenuharijo in hočejo vse lahko imeti. Seveda Vaša dela so težka, in upam, da imate dosti počitka in da imate mir kakšne dneve tudi. Ampak sem zmeraj ponosen na Vaju oba, ko na Vaju mislim, kako sta skozi celo življenje resna in pridna. Mi ni treba praviti Vama, da Vama je to v čast. Prav zaradi tega tudi jaz dostikrat boljše delam ali pa živim, da bi bil tako Vaju vreden in da bi Vama ne

NA ČELU POSLANSTVA

Maj. Gen. John T. Lewis iz armade Z. d. načeluje poslanstvu, ki bo predstavljalo najvišjega zavezniškega poveljnika pri francoski vladi v Parizu. Maj Gen. H. Redman iz britiške armade pa bo opravljal službo zastopnika.

GLAVA ORGANIZACIJ

To je Basil O'Connor, ki stoji na čelu dvema splošno znanima ameriškima človekoljubnima organizacijama. Je predsednik Narodne ustanove za otroško paralizo, pa tudi predsednik Ameriškega rdečega križa.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Rd.
Telefon Canal 3817
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.

Vaše molitve
SO ZA
POKOJNE
Vaše cvetlice
SO POSLANE
K POGREBOM
DA TOLAŽIJO ONE,
KI SO ŽIVI.

ZA RAZNO ŽELEZNINO

električne potrebščine in vse drugo kar rabite pri popravljanju vaših stanovanj, ali za popravljanje električnih predmetov se obrnite vedno na Vaše slovensko podjetje, ki bo vam najbolje postreglo v vseh ozirih.

MEDEN'S HARDWARE STORE
MILAN MEDEN, lastnik
1804 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

SLOVENSKA RADIO URA V MILWAUKEE!

Edina na osrednjem zapadu, z izključno slovenskim programom v obeh jezikih, se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne preko
WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Oddaja jo slovenski list "Jugoslovenski Obzor v Milwaukee. — Za uvrstitev godovnih in drugih čestitk, ali društvenih in trgovskih objav pišite najpozneje do petka zjutraj na: YUGOSLAV (SLOVENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4, Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Severne Amerike. **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushek, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepec, 903 Woodruf Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Kebe, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denša, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega odseka: Emery Subar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jn. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnin, poškodnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrt milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cami) za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 18 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za $250.00, $500.00 ali $1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katera se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno srečo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pismeno ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Dopisi lokalnih društev

VABILO NA SEJO IN POROČILO IZ KONVENCIJE DSD

Pittsburgh, Pa.

Članstvo društva sv. Družine št. 11 DSD se vabi na redno mesečno sejo, katera se bo vršila v nedeljo 8. oktobra v Slovenskem Domu na 57. cesti, začetek ob 9:30 dopoldne. Naprošeni ste, da si zapomnite, da se naše seje začnejo vsakokrat ob pol deseti uri, in če nekateri prihajate ob 8. uri, drugi pa ob 12. uri, niste ne eni ne drugi na društveni seji, ker oni, kateri prej pridejo, tudi takoj odidejo in s tem se največkrat zgodi, da nimamo nikake seje.

Konec leta 1944 se bliža in z novim letom bomo začeli poslovati, z nekoliko izpremembe v zavarovalnini proti poškodbam in operacijam. Vse podrobnosti glede te zavarovalnine so bile priobčene v konvenčnem zapisniku. Pri našem društvu smo imeli že več slučajev poškodb in operacij, za katere ni naša Družba izplačevala podpore, ker nismo prispevali v poškodninski sklad toliko, da bi bilo mogoče vse ponesrečbe pokrivati iz tega sklada. Sedaj pa se bo dalo tudi pri DSD zavarovati za ravno toliko slučajev poškodb in operacij, kolikor jih izplačujejo druge organizacije, pa tudi plačevati bomo morali v poškodninski sklad toliko, kakor prispevamo pri drugih Jednotah, kjer smo zavarovani.

Na tej konvenciji se je določilo tudi, da se bo lahko s 5 prosilci ustanovilo novo društvo, kar bo lepa prilika za one naše rojake, ki bivajo po majhnih naselbinah in jim ni mogoče dobiti večje število članov za ustanovitev novega društva.

Ustanovitelji novih društev imajo zdaj boljše ugodnosti, kot smo jih mi imeli pred 30 in več leti, ko smo ustanovljali naša sedajšnja društva, kajti takrat smo bili v skrbeh za bolniško podporo, če se jih bi več oglasilo. Sedaj pa ni tega strahu, ker naša Družba izplačuje zraven posmrtnin, poškodb in operacij tudi bolniško podporo in ima svojo bolniško blagajno na precej trdni podlagi.

Pri našem društvu št. 11 se nahaja več članov in članic, kateri so se preselili od društvenega sedeža v manjše naselbine; tam se bi zamoglo dobiti 5 prosilcev za ustanovitev; če bi ravno ne bilo Sloveneev, bi lahko sprejeli tudi drugorodce, kateri pa morajo biti katoličanje. Ko se tako društvo ustanovi, in bi ne imeli dovolj zmožnih članov za vodstvo društva, bi naši člani(ice) lahko prestopili k novemu društvu, ker ti vedo vse, kar Družba zahteva. Taka društva bi shajala z manjšimi asesmenti, ker bi jim ne bilo potrebno plačevati najemnine za dvorano in uradniki takih malih društev bi ne imeli toliko dela. Pri večjih društvih se ne moremo izogniti društvenim stroškom, ki jih članstvo plača z rednimi asesmenti, kajti nobeden uradnik ne bo zastonj delal, pa tudi dovolj velikih prostorov za zborovanja ni mogoče zastonj dobiti. Vsak in vsaka, kateri želi, da bi katoliška društva in organizacije vsaj obstala, če ne ravno napredovala, naj se potrudi, kajti pri nas v Penni. smo daleč zaostali za drugimi državami, koder bivajo naši Slovenci.

Ob tej priliki naj mi bo dovoljeno, zahvaliti se vsem Chicažanom za gostoljubnost in postrežbo, kakor družini Roblek za stanovanje in zajutrek, družini Tomažin pa za obed in večerjo. Največjo zahvalo pa sem dolžan in jo izrekam sobratu Louis Zefranu, slovenskemu pogrebniku, ki me je spremil na postajo, ter ga priporočam vsem umrlim Chicažanom. Bil sem namreč v zadregi, ker poklicana "taxi" ni prišla in s "štritkaro" iti na postajo je bilo že prepozno, da dobim vlak, ki je imel v 20 minutah oditi. Z nekakim strahom sem se podal v Mr. Žefrana pogrebni zavod, ker ta mož je imel itak dovolj sitnosti z našo konvencijo, kjer je bil predsednik konvenčnega pripravljalnega odbora, in le oni, kateri je kedaj bil v takem odboru, ve, kakšna "čast" je to. Toraj še enkrat prav lepa hvala Vam, Mr. Louis Žefran. Zahvalim se tudi vsem onim, s katerimi sem imel priliko se spoznati, za postrežbo, in to so Mr. Jerich, Mr. Jurjovec, Mr. Terselich, Mr. Kochevar, itd.

George Weselich,
delegat in tajnik.

—o—

ST. JOHN'S LODGE NO. 13 DSD

Chicago, Ill.

Well summer is over and the beautiful autumn is here! Many of us will not be able to enjoy the beautiful colors of the autumn country sights and many other beauties autumn brings, but perhaps before long we shall all again be free to enjoy the nature of each season to our delight.

Speaking of sights and sight seeing reminds me of the Convention delegates sight seeing trip around about Chicago. There were quite a number of cars and we started from St. Stephen's Church out to the Outer Drive. We have seen the beautiful Soldiers Field, Field Museum and the Aquarium. I am sorry we did not get to see the Buckingham fountain because it was too early in the evening. We went to the near north side along the lake looking over the city, going over the new Chicago Outer Drive bridge through Lincoln park, on the way back stoping at our good friends Hosians' State & Kinzie Grill. Some of the delegates decided that they wanted to see the Municipal Airport at 63rd and Cicero. We started off toward the airport. Driving along the South Shore we were all to turn in at 55th to go west to the airport. I believe that most cars turned in allright but few cars got to the airport, our destination. One car was driven by Mr. Wherarewe? who eventually discovered that they were somewhere in South Chicago. Now back to those that turned in at 55th St. Mr. Whatsamatter drove and drove and finally said, "I think we should be there by now." Mr. Whatsamatter pulls his car over to the side, decides to look around and discovers that he was back to where he started, Michigan and Cermak Rd. He thought he was driving his beer truck around the town. Of course he just stopped at another Monarch tavern. When Mr. Wherearewe heard of Mr. Whatsamatter's trip he felt much better knowing he had a partner who could always get back to where he started from. But we all had good time and all eventually got back to the Little Green Tavern where we concluded with a nice party for the delegation and thereafter separated for our homes. Any names of living or dead persons in this story are strictly coincidental.

Thus the convention and the story of the highlights of this the 12th national DSD convention has come to a successful conclusion. So let's all go out and get some new members. Am glad to report that we took in something like 13 new members since the convention. I hope we can keep up the good work. By the way, I'm sure we'd all like to hear how the rest of you are doing. Let's write in this paper as we are all looking forward to any news.

As ever Fraternally yours
Steve Kosar, Pres.

P. S. Reminder: Hunting season is around the corner. Better get some shells if you can. I'll be seeing you.

—o—

HOLY FAMILY LADY BOWLERS

Joliet, Ill.

The Holy Family Lady Bowlers got under way Wednesday, September 20, 1944 at the usual place, Bowl-era alleys in Joliet, Illinois, at seven to nine in the evening. We have four teams this season, each team consisting of four, making a total of sixteen bowlers. We carry the names of the officers in the organization, President, Vice-President, Secretary and Treasurer. How about all you officers getting behind us and see which one will come out on top. We will familiarize you with the names of our bowlers:

Presidents: Dolores Wedic, Nat Cirrencione, Katherine Despo, Eve Franzen.

Vice-Pres.: Jennie Bambic, Marge Jamnik, Jo Vancas, Mary Foster.

Secretary: Jackie Zinser, Carm Garbin, Eckie Zinser, Fran Leonard.

Treasurer: Dorothy Riblon, Lorena Gagnon, Fran Manno, Jo Cirrencione.

We are sure a majority of you readers know some of our bowlers, so why not come down and see them bowl every Wednesday night. We would be glad to have you.

September 20th was a big night for all of us, all trying to start out with a good average. Some of the girls had tough luck but in all we might say they all did good. We will give you the results so you can see for yourself. Our lower average girls are doing fine and we do want them to have a lot of courage.

TEAM STANDINGS — SEPT. 20th

	Won	Lost
Treasurers	2	1
Presidents	2	1
Secretaries	1	2
V. Presidents	1	2

INDIVIDUAL STANDINGS

	Games	Series	Averages
1. Dolores Wedic..	3	506	168.2
2. Eve Franzen.....	3	465	155
3. Marge Jamnik..	3	462	154
4. Lorena Gagnon	3	449	149.2
5. Dorothy Riblon	3	446	148.2
6. Jo Vancas	3	444	148
7. Eckie Zinser	3	433	144.1
8. Carm Garbin	3	405	135
9. Nat Cirrencione	3	381	127
10. Jackie Zinser....	3	371	123.2
11. Jennie Bambic..	3	341	113.2
12. Fran Manno.....	3	311	103.2
13. Fran Leonard....	3	301	100.1
14. Mary Foster.....	3	296	98.2
16. Jo Cirrencione (Absent)			

High Games

1. Dolores Wedic	248
2. Dot Riblon	196

High Series

1. Dolores Wedic	506
2. Eve Franzen	465

Eve Franzen who was a member of our bowling team last year did very good. Even though Eve got a few nasty splits, she ended up with a nice series. Just keep up the good work Eve, we know you can do it. 178, good game, Eve.

Marge Jamnik who has been a member of our bowling team for the last four years did very good. Marge didn't have time to practice during the summer months like most of the bowlers did, but she did very well. Marge is a very good bowler and has always held a good position on the team.

Lorena Gagnon another girl who bowled with the team last year and we must say did very nicely, ended up with a good series Wednesday night. Lorena has a very nice ball and does very well on the splits.

Dorothy Riblon a member of the Holy Family Team for three years now had a very good game of 196. Dorothy is captain of her team and we know she is going to try her best to have her team on top. Good luck to you Dot.

Jo Vancas another old member had a nice series. Jo throws a hock and watch out for her when she gets that ball working. Good luck, Jo.

Eckie Zinser who is putting in her second year with the league did a good job of bowling. She had a very nice game of 188. Keep it up, Eckie.

Carm Garbin a neat little bowler who is putting in her second year also, started off with a bang. Hope you can keep it up, Carm. Your team needs your support so good luck to you.

Nat Cirrencione another girl who took a lot of interest in the team last year and came to bowl this year again, did alright for herself. Starting out with a good average, let's hope Nat can keep it there. More power to you.

Jackie Zinser who will complete two years with our team this season had a very bad night. Jackie is quite a consistent bowler but just had a bit of tough luck. Don't loose courage, Jackie. How about showing us you can still get those good games. Jackie is captain of the Secretary team and they need all her support. Don't let them down, Jackie.

Jennie Bambic a member of our team for four years now and captain of the Vice-Presidents, didn't do very good. Jennie hasn't been able to find the spot yet, but when she does we are sure she will do o. k. Don't let your team down, Jen.

Frances Manno a little bit of a girl, handles that bowling ball o. k. Fran started off with a fair average and we expect her to bring it up next week. She bowled with us last season and did all right.

Fran Leonard was a faithful substitute for the team last year and wanted to get on the team as a steady bowler very badly so due to a vacancy we were able to put Fran on. She had a streak of hard luck, but we know she will come through o. k. Good luck, Fran.

Mary Foster a beginner when she started with us last season is coming along very nicely. Mary has some competition in her class this season, so she better step on it. Show us you can do it, Mary.

Katherine Despo a new bowler this season is going to make a fine team member. Katherine came from a town where they used very light weight balls, and these seem awkward to her but as soon as she gets accustomed to them, everything will work out o. k. Just have courage Katherine. We are glad to have you on our team.

Jo Cirrencione who is spending a few weeks in Philadelphia was unable to be present. Jo is putting in her second season with the team and she is the only left handed bowler we have. Jo carries a good average considering the length of time she bowled. Will be nice seeing you next Wednesday, Jo.

Last but not least we must not forget Dolores Wedic, who had a nice game of 248, the highest Dolores bowled. Last year she hit a 234 on our team. Let's see if you can beat the 248, Dolores. Dolores is organizer of the team and appreciates the good sportsmanship of the girls.

Now that you know a little about each girl, we think the write-ups to you from now on will be more interesting. Will be with you again next week.

* *

September 27th was another night for the Holy Family Bowlers at the Bowl-era in Joliet, Ill., all trying to keep the nice average they had started out with the week before. A few had tough luck but in all we might say all did fine. We all hope to keep our averages up this season, but every week it is getting tougher to keep it up there.

Dorothy Riblon had a nice game of 197, Eve Franzen with a nice 180, and Jo Vancas with a 177. Keep up the good work girls, and see if we can get a two hundred game in there soon.

We must say our lower averaged girls are doing fine. Katherine Despo who is a new member this year had a nice game of 115. Keep it up, Katherine, and in no time you will be right up there with your average. Mary Foster is doing fine this season, having a nice game of 124. Let us see some more of those games, Mary. Frances Manno had three nice games, 128, 112 and 130. We want Fran to keep this up because she has proven she can do it. Come on, Fran, your team needs your support, so why not give it to them. Good luck to you. Jo Cirrencione who was on her vacation last week, started off with a bang. Jo is our left handed bowler and sure did swell. Jo had three nice games, 142, 131, and 159 starting off with a 144 average. Keep up the good work, Jo.

TEAM STANDINGS — SEPT. 27th

	Won	Los.
Treasurers	5	1
Presidents	5	1
Secretaries	1	5
Vice-Presidents	1	5

INDIVIDUAL STANDINGS

	Games	Series	Average
1. Dolores Wedic..	6	988	164.
2. Dorohty Riblon	6	905	150.
3. Eve Franzen.....	6	898	149.
4. Jo Vancas.....	6	889	148.
5. Lorena Gagnon	6	879	146.
6. Marge Jamnik..	6	873	145.
7. Jo Cirrencione..	3	432	144
8. Eckie Zinser.....	6	781	130.
9. Carm Garbin.....	6	777	129.
10. Jennie Bambic..	6	774	129
11. Jackie Zinser....	6	761	126.
12. Nat Cirrencione	6	748	124.
13. Fran Manno.....	6	681	113.
14. Fran Leonard....	6	650	108.
15. Mary Foster.....	6	624	104
16. Kath. Despo.....	6	585	97.

High Games

1. Dolores Wedic	248
2. Dorothy Riblon	197

High Series

1. Dolores Wedic	50(
2. Dolores Wedic	48:

Jennie Bambic has brough her average up nicely and hope Jennie can continue to do so Jennie has been having some tough luck, but we are sure she is going to do o. k. All the girls on her team were giving good support and before long we know they will be on top.

Be seeing you next week and hope you all are enjoying our write-ups.

YOUR REPORTER,
Pres. of H. F. L

—o—

BIK NA STREHI

Ko so Ribničani videli, da na njihovem cerkvenem zvoniku raste trava, so navezali bika na škripec in ga potegnili gori na streho, da bi jo popasel. Ker so mu zadrgnili vrv kar okoli vratu, živinče menda sploh ni bilo več živo, ko je bilo vzdignjeno do trave, četudi je kazalo jezik iz gobca. To je bilo v tistih starih dobrih časih, ko je bob v klasju rastel.

Resnično se je pa zgodilo pred kratkim v Perry, Okla., da je neki Henry Gengler prišel iz hiše in videl svojega bika na strehi farmarskega poslopja. Živinče je prišlo gori kar samo in sicer od znotraj, ter je predrlo streho. Je že menda mislilo, da bo zgoraj našlo prav posebno sočno travo. Bik, ki tehta 1,000 funtov, je nekaj časa motovilil okrog po strehi, potem pa zdrsnil doli in skočil 16 čevljev visoko. Zlomil si je več reber in nekaj časa je bil nezavesten, hujših posledic pa ni bilo.

—o—

MANJ SMRTNIH NESREČ

Od kar se je začel Narodni varstveni pokret (National Safety Movement) leta 1913, pa do danes, je bilo v Ameriki obvarovanih 300,000 življenj. V začetku te dobe, leta 1913 je bilo 85.5 odstotkov takih nezgod na vsak milijon prebivalstva, potem pa vsako leto malo manj, tako da je leta 1943 odstotek znašal že samo 69.3 na vsak milijon. V teh 30 letih je bilo 2,707,000 smrtnih nesreč. Ko bi bilo vse ostalo v takem razmerju, kakor je bilo leta 1913, bi bilo v tem času 3,004,000 smrtnih nesreč.

GLASUJTE ZA

John H. Louisell

ki je ljudski ljubljenec za

SODNIKA

na zapuščinskem sodišču

Mr. Louisell je bil nad devet let kot zastopnik pravdnik za Državno industrijsko komisijo in tekom tega časa je zastopal pošteno na tisoče delavcev brez vsakih stroškov za nje.

VOLITE LOUISELLA!

Za zapuščinskega sodnika!

Help build guns for the Navy!

Danly need Machine operators and Arc-welders. If not experienced, we will train you. Top working conditions. Good food served at cost.

W. L. B. approved merit rating plan, that enables you to advance, as you learn or demonstrate ability.

All West towns busses and Street cars to the door.

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.,

2100 So. 52nd Avenue, Cicero, Illinois

Novi! Bliščeči **UMETNI ZOBJE**

Največji svetovni izdelovalci umetnih čeljusti

$12.50 to $97.50

ZADOVOLJNOST ali denar nazaj!

60- DNI JAMČENI

QUICK Repairs

KREDITIRAMO če potrebno. Zglasite se

Pridite k nam najprvo!

OPOZORILO: Zahtevajte pristen "Fit-Rite" izdelek, ki se izdeluje samo pri nas.

Izdelujemo čeljusti po prejemu čeljustnih odtisov in naročila le od III. licenziranih Dentistov.

7 Convenient Locations

4831 Irving Pk. Rd.
4731 N. Broadway
404 E. 47th Street
6447 S. Halsted St.
262 S. State Street

A-A DENTAL LABORATORIES, Inc.
Main Office: 1555 MILWAUKEE AVENUE
300,000 Satisfied Customers Can't Be Wrong

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Nekaj časa je kakor sonce, koj nato se pa tako kislo drži . . . Nikoli človek ne ve, kaj misli. Sicer mi je njegova gospodinja njega dni dejala, da je kakor jagnje, toda najbrže je mislila koga drugega . . . Pravijo, da smo me ženske skrivnostne! Zdi se mi pa, da nas nekateri moški še prekašajo..."

Nehote je iskala vzrok moževe slabe volje. Kaj neki ga je tako pogrelo?

"Kosilo je bilo vendar izvrstno. Spekla sem celo tisto špansko jed, ki mu je tako pri srcu. Navadno se mi je posebej zahvalil zanjo."

Ogledovala se je po sobi, kakor da bi v njej iskala odgovora na svoje vprašanje. Tedaj so se ji ustavile oči na mizici ob oknu. Tam so ležale cvetlice, ki jih je bil prinesel njen mož, že skoraj uvele . . . Srce ji je pričelo vroče utripati. Na lepem je vse razumela!

"Moj Bog!" je nehote vzkliknila na glas. "Kaj sem storila?! Hoteč mu ustreči s kosilom, sem pozabila na darilo! In zdaj kajpak misli, da mi je tako vseeno, če je pozoren ali ne . . ."

Prvič se je pokesala svoje vnemarnosti. Le kako je mogla biti tako neprevidna, da je še povečala prepad, ki je nastajal med njo in njenim možem? Moreno je bil že po naravi tako občutljiv. Mislil bo, da ga je nalašč žalila, kakor je mislil to zaradi španskih pesmi in zaradi tiste nerodnosti z opravo . . ."

Malenkosti! bi dejal nepristranski opazovalec. Prav bi imel, če bi govoril o malenkostih v zakonu, kjer ljubezen kmalu izgladi te nenameravane oglatosti. V Oraninem zakonu so pa prav te 'makenkosti' mlada zakonca še bolj oddaljile. In tako se je zaljubljenost mladega Španca naposled hudo ohladila. Moreno je bil sicer od tistega dne do svoje žene prav tako vljuden in pozoren, kakor dotlej, toda nikoli več ni čez njegove ponosne ustnice prišla beseda o ljubezni, beseda, ki mu je še pred nekaj dnevi tako zelo silila iz srca . . .

XXXVII.

Moreno se je navadno izogibal pogovorov o Španiji. Opazil je, da je s pripovedovanjem o državljanski vojni budil v Orani mučne spomine, zato je rajši molčal. Morda bi to pripovedovanje ranilo Oranino sramežljivost ob spominu na moža, ki ga je tako nenadno dobila v tisti barcelonski noči in ki je bil tako drugačen od 'kraljeviča', ki o njem sanja menda sleherno naivno mlado dekle.

In da ne bi svoje mlade žene kakor koli žalil, se je Moreno izogibal podobnim pogovorom, boječ se, da bi z njimi zastrupil že itak napeto zakonsko ozračje.

Lepega dne je pa mlada žena prva načela ta pogovor. Pričela je udrihati po tistih, ki so v Španiji porušili toliko nezavarovanih domov, toliko dragocenih starinskih spomenikov in toliko lepih palač. Pri tem ni varčevala z namigi o razdiralnem delu letalcev pri obeh strankah . . .

Mladega moža je to govoričenje pogrelo. Zardel je in suho dejal: "Mala senora, bodite prepričani, da o vojnih stvareh nimate pojma! Pustite to nevarno znanost nam, moškim!"

"No, vi moški ste res svet lepo uredili," je zbadljivo odgovorila mlada žena, jezeč se na upravičeni, toda nevljudni možev odgovor. "Menda hočete z vojnami odpraviti nezaposlenost? Tako je najbolj praktično! Porušite pol svoje domovine in se potem grejete ob misli, da jo boste spet zgradili, še lepšo, boljšo in večjo. Pri tem ubijete kar dve muhi na en mah. Po krvavi državljanski vojni je manj ljudi v državi, po drugi strani imajo pa tisti, ki ostanejo, dovolj dela . . ."

Mladi Španec je začudeno gledal svojo ženo. S te strani je pač še ni poznal. Le kdo ji je narekoval te žolčne besede? Sama je bila vse preplaha in premirna, da bi jih uganila. Še preden je mogel odgovoriti na njene zbadljivke, je vsa zardela nadaljevala:

"Tudi vi ste bili eden tistih, ki so pomagali porušiti Španijo! Nič ne tajite! Metali ste bombe na nezavarovana mesta! Ubijali ste nedolžne ljudi! Otroke! Ženske! Starce!"

"Motite se, senora. Usoda mi je na srečo prihranila takšno prelivanje krvi," je mirno odgovoril Moreno.

"Kako to? Saj ste se morali vendar pokoravati zapovedim svojih višjih," je razdraženo vzkliknila Orana. "O, nikar ne tajite! Nič boljši niste bili kakor drugi!"

"Zelo čudne pojme imate o vojni in vojskovanju, madame," je še prav tako mirno odgovarjal Moreno, čeprav mu je pričela kri od jeze kipeti po žilah. Glejte golobičico, kako strupena zna biti!

"Bili ste letalec," je vneto nadaljevala mlada žena. "In kot letalec ste morali metati bombe. Strašna mi je ta misel, da ste ubijali, Miguel! Strašna!

Šlo ji je že kar na jok. Videč, da je res razburjena, jo je mladi Španec prijel za roke in pomirjevalno dejal: "Orana, pomirite se! Moja naloga v tej vojni je bila drugačna. Nikoli nisem metal bomb!"

"Kako je potlej mogoče, da ste tako zasloveli?" je nejeverno vprašala. "Letalec Moreno! Poznali so vas povsod. Imenovali so vas celo 'naš orel'!"

"Ljuba moja ženka, videti je, da res ne veste, kaj sem počel v državljanski vojni," je naspol zbadljivo, naspol šaljivo vzkliknil Moreno.

"Ne," je vsa zardela priznala. "Nikoli mi nič ne poveste o sebi. Rada bi vas poslušala. Rada bi izvedela . . ."

"Dobro Poslušajte: vodil sem vodno letalo, ki je imelo nalog križariti nad Sredozemljem."

"In metati bombe nad Španijo?"

"Počakajte, da dogovorim. Moja dolžnost je bila, ugotoviti število in narodnost tujih ladij, ki so plule ob španski obali."

"Jaz sem pa mislila, da je bila vaša služba nevarnejša," je malone razočarano vzkliknila mlada žena.

"Ali mislite, da bi bil tako zaslovel, če bi bila nenevarna?" je posmehljivo vprašal mladi Španec, koj nato je pa mirneje pristavil: "Ne smete pozabiti, da sem bil samo opazovalec, brez orožja, toda, da bi drugi lahko sleherni trenutek naravnali name svoje topove. . ."

"Ali ste res samo opazovali?" je še zmerom nejeverno vprašalą mlada žena.

"Kajpak. Prisegam vam, da ves čas državljanske vojne nisem drugega počel. Podatki, ki sem jih prinesel svojemu poveljniku, so bili pa kajpak dragocenejši od nekaj razrušenih vasi . . ."

"Oh, Moreno, kako srečna sem zdaj, ko to vem," je vzkliknila Orana in ga vsa vesela pogledala. Potlej je pobesila oči, v zadregi, da ga je tako odkrito pogledala in da je njen pogled zbudil v njegovih očeh tisto luč, ki se je je vendar tako bala. Hkrati se je zavedela, da njen mož še zmerom drži njene roke v svojih . . .

Zardela je, toda rok ni odtegnila. Moreno je to opazil in nekakšno otroško veselje se ga je polotilo. Spoznal je, da ga je njegova žena vse to vpraševala samo iz tenkočutnega strahu, ali si ni morda tudi on omadeževal rok z nedolžno krvjo, ne pa iz kakšne prikrite zlobne radovednosti. To spoznanje ga je razveselilo. Še bolj je stisnil njene trepetajoče roke v svojih in iskreno dejal:

"Hudo bi mi bilo, madame, če bi kdaj bil vzrok vaše žalosti ali vaših skrbi! Od danes, mala senora, pridite vselej, kadar vas bodo trle skrbi, k meni. Tako dobro mi de, če vidim, da imate zaupanje vame . . ."

"Spoštujem vas in zaupam vam," je vneto potrdila mlada žena. V njenih velikih očeh sta se od ganotja zablesteli dve solzi.

(Dalje prih.)

ANGLEŽI VPADLI V GRČIJO; RUSI PRI BEOGRADU; O IZGREDIH NA DUNAJU

(Nadaljevanje s 1. str.)

rovac, Uljina in še druga so v ruskih rokah. V osrednji Srbiji pa so Rusi dospeli do Kragujevaca, kjer so se sestali že s partizani. Tu nad mestom Niš je torej Nemcem pot za umikanje z južnega Balkana že prestrižena.

Druge vesti omenjajo, da so se vršile to zadnjo sredo na Dunaju velike demonstracije. Avstrijci so baje odločno proti nadaljevanju vojne in proti vsakemu sodelovanju z Rajhom. Veliko ljudi zlasti dijakov je policija aretirala in več jih je baje bilo že ustreljenih. V Nemčiji sami pa ni slišati da bi bili kaki upori. Vse drži še z vlado in hlapčevsko sledi ukazom, ki jih dajejo naziji.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 51. leto.

Članstvo: 39,150 **Premoženje: $5,500,000**

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošteni in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od $250.00 do $5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnini in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPJU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., -:- Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja.—Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno.—CENE ZMERNE.

IZŠEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKI

Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so poprašavali. Zdaj je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO $5.00

kar je poslati z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEC

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

ZLATA KRONA

Pravljica. — Napisal Ivan Česnik.

"Kako čudno govoriš! Če mi ne dovoli oče, da bi se poročila s teboj, umrjem."

"Kaj govoriš o smrti? Ti moraš živeti! Tvoje žalosti ne bi mogel trpeti, ne gledati otožnih, venečih lic. Lenčika, bodi vesela! Pomeri si venec, ki so ga spletle vile zate!"

Dekle je delo na glavo venec iz belih, modrih in rdečih rož, prepleten z zlatimi lasmi.

"Kako si lepa, Lenčika! Take neveste še ni bilo v naših gorah. Shrani ga skrbno za poročni dan!"

"Za poročni dan! Kdaj bo najin poročni dan? Morda jeseni, morda spomladi, morda nikoli? Ne, ljubezen mora zmagati, kajne Boštjan? Očeta poprosim, rad me ima, dovoli mi, če ne letos, pa drugo leto."

"Vedno bolj si mi ljubo, drago dekle. Zlata duša, kako ti plačam toliko ljubezen?"

Zaslišala se je stopinja, zašumel je bezeg, po Boštjanovih ramah je padel težek kol.

"Na, bajtar beraški! Boš vedel laziti ponoči pod okno moje hčere," je zavpil oče Urban in udaril iznova.

Prestrašilo se je dekle; Boštjan se je pa v hipu okrenil in zagrabil kol ter ga izvil Urbanu iz rok.

"Boga hvalite, da je Lenčika vaša hči. Sicer ne vem, kako bi sedaj-le orala."

"Molči in spravi se od moje hiše! Glej, da se mi ne prikažeš več pred oči! Sram te bodi!

"Oče, oče, ne gonite ga proč! Usmilite se naju, ker se ljubiva. Brez njega mi ni živeti," je ihtela Lenčika na oknu.

"Ali imate kaj očetovskega srca? Ali vam je kaj mar sreča vašega otroka?"

"Rekel sem, da se poberi. Ker mi je na srcu sreča moje Lenčike, zato je ne dam takemu beraču. Prej bo rešena zakleta kraljičina na Grmadi, kakor boš ti moj zet. No, pojdi k vilam in prinesi zlato krono! Morda se ti posreči; potem boš bogatin in potem bo Lenčika tvoja. Haha!"

"Oče Urban, ali mislite resno ali za šalo?"

Nič za šalo. Davi si se ponujal dekletu, da vse storiš zanj: prevrneš Grmado, rešiš kraljičino, prineseš zlato krono. No, kaj se obotavljaš? Pojdi in jo prinesi, pa ti dam hčer. Kaj stojiš? Stopi, stopi!"

"Velja, oče Urban! Ne storim tega zaradi sebe, zaradi vaše hčere mi je, da ne bo trpela celo življenje poleg neljubenega moža."

Stegnil je oče Urban svojo desnico in udaril v Boštjanovo.

"Velja, seveda. Zakaj ne? Ne govori toliko o Lenčiki, misli raje nase. Pravijo, da ni varno hoditi po Grmadi za vilami in kačo."

"Bog bo z menoj in angel varuh in Lenčikina ljubezen."

"Boštjan ne hodi! Moj Bog, če je vile ugonobe," je jokala Lenčika.

"Ne skrbi zame, dekle! Jaz pojdem! Oče Urban, mislite na stavo in ne silite hčere v zakon!"

"To je moje stvar. Le glej, da kmalu prineseš zlato krono! Dolgo pač ne bom čakal."

"Potrudil se bom, oče. Še nocoj stopim k staremu Ambrožu, ki ima bajto pod Korenom, in ga poprašam za svet."

"Le stopi, le; toda glej, da se ti ne zgodi, kakor se je že zgodilo drugim. Haha!

Boštjan ni več poslušal Urbanovega roganja, izginil je za oglom in stopal črez travnike proti dolini.

"Ne hodi, Boštjan!" je prosila Lenčika in jokala, a fant je ni več slišal.

"Ne kisaj se, hči! Naj si le razčesne glavo, če je tako neumen."

"Kako govorite, oče!"

"Ali naj ga hvalim, ker lazi okrog tvojega okna. In tebe naj tudi hvalim, kaj ne? Lepa hči si, pridna, ubogljiva. Četrta zapoved ti je vedno v mislih. Očeta spoštuješ in slušaš, kar ti ukazuje. Prepovedal sem ti govoriti s tem beračem, seveda, ti si me točno ubogala. O, jaz te že odvadim takih pomenkov. Zalarjev France pride snubit, takoj drugo nedeljo pride. Drugo soboto je sv. Janez Krstnik, torej na kresno nedeljo pride. Le pripravi se!"

"Oče, ne silite me! Franceta ne maram! Boštjana imam rada in njegova hočem biti, — če ne, umrjem."

"No, hčerkica, to si še premisliš. Boštjan si polomi kosti na Grmadi, če pojde vasovat k zakleti kraljičini. Celo življenje ne boš žalovala za njim. Sčasoma se ti že stoži po možu."

"Oče, vi boste krivi, če umrje in vi boste krivi, če bom nesrečna celo življenje. Boštjan nikakor ne sme na Grmado!"

Dekle je ihtelo, padale so solze med prsti na cveteče nageljne, dolgi konstanjevi lasje so spolzeli z ram in pokrili droben obrazek.

"Lenčika, pojdi spat in ne jokaj! Saj si razumna in uvidiš, da ne gre jemati bajtarja. Pomisli: Dolarjeva hči in pastir Boštjan!"

"Oče, ljubezen ne pozna razlike med bogatim in revnim."

"Le lepo pridna bodi in se vlezi!"

(Dalje prihodnjič)

PRODAM

5-stanovanjsko hišo "rooming house", kjer najemnina donaša na mesec $195 in cena je $8,700;

2-stanovanjsko hišo po 6 sob, "furnace heat", blizu 28. ceste in Ridgeway Ave. Cena je $9,000;

4-stanovanjsko hišo, velik bejzment in "furnace heat" na 21. Place in Western Ave.; cena je $7,500;

3-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe; centralna kurjava. Cena je $9,500;

3-stanovanjsko zidano hišo, eno stanovanje ima 4 sobe in dve 6 sob, blizu 25. ceste in Ridgeway Avenue; Cena je $11,300.

Imam še več drugih hiš v Lawndale okolici, ter več hiš in bungalov v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradishar, telefon Berwyn 4979-R.

ANTON JORDAN

2417 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon Rockwell 7196

POSLUŠAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.